

नमो तस्मै भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

आनन्द भूमि

THE ANANDA-BHOOMI
The only Buddhist Monthly Magazine of Nepal

बुद्धधर्म सम्बन्धी
एक मात्र मासिक
पत्रिका



फतिपुह्री

बुद्धसम्बत् २५२८ - आश्विन पूर्णिमा
नेपालसम्बत् १९०४ - कीलाश्व
वर्ष १२ - अङ्क ६

विक्रमसम्बत् २०४९ - अश्विन
1984 A. D. - Oct.
Vol. 12 - No. 6

(महानायक विभूषण-पंखा सहित भिक्षु अमृतानन्द)

नमो बुद्धाय

श्रद्धेय आचार्य भिक्षु अमृतानन्व महानायकको सेवामा अनिन्दनपत्र

श्रद्धेय महानायक,

राष्ट्रपिता श्री ५ त्रिभुवन वीर विक्रम शाह देववाट जनसहयोग पाइववसी नेपालमा प्रजातन्त्र ल्याइववसनु अगाडि यो देशमा जहाँ बुद्ध जन्मनुभएको थियो पवित्र भूमिमा त्यसवेला भगवान् बुद्धका शिक्षा संगठित रूपमा प्रचार प्रसार गर्नमा प्रतिबन्ध लगाइएको मात्र होइन वहाँको सन्देश बारे प्रवचन गर्नुहुने भिक्षुहरूलाई पनि देश निकाला गरेको अवस्थामा श्रद्धेय भन्तेले आफ्नो ज्यानको बाजी लगाई देश विदेश घुमी कुशलतापूर्वक संगठन गरी श्रीलंकाबाट बौद्ध मिसिन ल्याई त्यसवेलाका राणा शासकहरूले संगठित रूपमा बुद्धधर्मको प्रचार प्रसारमा लगाइराखेको प्रतिबन्ध हटाउन र देश निकाला गरिराखेका भिक्षुहरूलाई स्वदेश भित्र्याउन जुन निर्भीक नेतृत्व प्रदान गर्नुभयो र जुन साहसी कदम उठाउनुभयो त्यो नेपालको बुद्धधर्मको इतिहासमा मात्र होइन नेपालको धार्मिक स्वतन्त्रताको इतिहासमा पनि सदा सबंदा अंकित भइरहनेछ ।

नेपालमा प्रजातन्त्र प्रादुर्भाव भए पछि राष्ट्रपिता श्री ५ त्रिभुवन र राजपरिवारका सदस्य सरकारहरूको बुद्धधर्मप्रति श्रद्धा बढाउन मौसूफ सरकारहरूको असीम कृपा प्राप्त गरी सारिपुत्र मौद्गल्यायनको पवित्र अस्थि धातु नेपालमा प्रदर्शनको लागि ल्याउन र स्वर्गीय श्री ५ महेंद्र वीर विक्रम शाह देव सरकारको असीम निगाह प्राप्त गरी नेपालमा चतुर्थ विश्व बौद्ध सम्मेलन सुसम्पन्न गर्नुमा श्रद्धेय भन्तेले जुन नेतृत्व प्रदान गर्नु भएको थियो त्यो पनि आज हामीले श्रद्धा र भक्तिका

साथ संकिरहेका छौं र त्यसबाट नेपालको ख्याति संसारमा बढ्न गएको छ ।

त्यति मात्र होइन, नेपालमा बुद्धधर्म प्रचार प्रसारको लागि आधार तयार गर्न श्रद्धेय भन्तेले धर्मोदय सभा, आनन्दकुटी विद्यापीठ, आनन्दकुटी साइन्स कलेज, आनन्दकुटी दायक सभा जस्ता संस्थाहरू खोल्नमा जुन नेतृत्व प्रदान गर्नुभएको छ त्यो पनि चिरस्मरणीय भइरहने कुरामा हामी विश्वास गर्दछौं ।

अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा देश विदेश घुमी बुद्धधर्मको माध्यमबाट विभिन्न राष्ट्रहरूसित मित्रता कायम राख्न र नेपालसित ती राष्ट्रहरूको दौत्य सम्बन्ध दरिलो पार्नमा श्रद्धेय भन्तेले जुन भूमिका खेल्नुभएको छ त्यो पनि नेपाली जनताले विसँको छैन ।

२० भन्दा बढी पुस्तक मातृभाषामा तथा ३० भन्दा बढी पुस्तक राष्ट्रभाषामा लेखेर बौद्धधर्म र बौद्धसाहित्यको सेवा श्रद्धेय भन्तेले जुन गर्नुभयो त्यो पनि ध्यादै उल्लेखनीय भएको छ । सरल साहित्यिक भाषाबाट बौद्धधर्मको बोध गर्नमा जुन सुगम भएको छ त्यसको लागि पनि हामी श्रद्धेय भन्तेप्रति आभार व्यक्त गर्दछौं । बुद्धको पवित्र जन्मभूमि नेपालको दर्शन गर्न, तीर्थ यात्रा गर्न र बुद्धधर्म सम्बन्धी अध्ययन गर्न आउनुहुने विदेशी विद्वान्, भिक्षु र अनगणिकाहरूलाई आनन्दकुटी विहारमा स्वागत सत्कार गर्नुका साथै अतिथिहरूको ज्ञानको तृष्णा मेटनलाई जुन सेवा श्रद्धेय भन्तेबाट उपलब्ध गराइदिनुभयो त्यो पनि नेपालको लागि नै गौरवको कुरो भएको हामी ठान्दछौं ।

(वाको तेन्नो कभरमा)

आनन्द भाषि

प्रधान-सम्पादक
भिक्षु कुमार काश्यप

सम्पादक
सुवर्ण शाक्य

व्यवस्थापक
भिक्षु मैत्री

प्रकाशक
आनन्दकुटी बिहारगुठी
स्वयम्भू, काठमाडौं
फोन नं. २-१४४२०

महावग्ग-विनयपिटकवाटः-

“चरण भिक्षवे चारिकं बहुजन हिताय
बहुजन सुखाय लोकानुकम्पाय अत्थाय
हिताय सुखाय देवमनुस्सानं । वेसेथ भिक्षवे
धम्मं आदिकल्याणं मज्जेकल्याणं परिघोसान
कल्याणं सात्थं सव्यञ्जनं केवलं परिपुणं
परिसुद्ध ब्रह्मचरियं पकासेथ ।”



भिक्षुहरू ! बहुजन हितको लागि, बहुजन सुखको लागि
विश्वमाथि दयाको लागि, देव र मनुष्यहरूको हित, सुख
र कामको लागि संचार गर । भिक्षुहरू ! भारम्भ, मध्य
र अन्त्य समयसम्म कल्याण हुने छर्मको अर्थ र भाव सहित
उपदेश दिएर सम्पूर्ण परिच्छुद्धि ब्रह्मचर्य (धर्म)को प्रकाश
गर ।



राग जस्तो आगो अरु छैन, द्वेष जस्तो अपराध अरु छैन, पञ्चस्कन्ध समान दुःख
अरु छैन, शान्ति जस्तो सुख मर्को छैन ।

प्रत्यवेक्षण

पटिसङ्घा योनिसो चीवरं पटिसेवामि यावदेव सीतस्स पटिघाताय, उण्हस्स पटिघाताय, ङस मकस वातातप सिरिसप सम्फस्सानं पटिघाताय यावदेव हिरिकोपीण पटिच्छादनत्थं ।

पटिसङ्घा योनिसो पिण्डपातं पटिसेवामि नैव दवाय न मदाय न मण्डनाय न विभूसणाय यावदेव इमस्स कायस्स ठितिया यापनाय बिहिंसूपरतिया ब्रम्हचरियानुगहाय इति पुराणञ्च वेदनं पटिहङ्गामि नवञ्च वेदनं न उप्पादेस्सामि यात्रा च मे भविस्सति अनवज्जता च फामु विहारोचाति ।

पटिसङ्घा योनिसो सेनासनं पटिसेवामि यावदेव सीतस्स पटिघाताय उण्हस्स पटिघाताय ङस मकस वातातप सिरिसप सम्फस्सानं पटिघाताय यावदेव अनुपरिस्सय विनोदनं पटिसल्लानारामत्थं ।

पटिसङ्घा योनिसो गिलानपच्चय भेसणञ्ज परिक्खारं पटिसेवामि यावदेव उप्पञ्चानं वेय्यावाधिकानं वेदनानं पटिघाताय अव्यावज्ज परमतायाति ।

(म रात्ररी प्रत्यवेक्षण गरी चीवर पहिरण्ठु । चीसोवाट बच्चन, तातोको प्रतिघातवाट बच्चन, घाम र हावाको प्रतिघातवाट बच्चन, लामखुट्टे, बाकलो, झिगा, बिच्छो, सर्प भादि टोकने प्राणीहरूवाट बच्चन यो चीवर

ग्रहण गरिरहेको छु भने म प्रत्यवेक्षण गर्दछु ।

म रात्ररी प्रत्यवेक्षण गरी पिण्डपात्रको जीवन गर्दछु । खेतको लागि, भनिमानको लागि, बलियो हुनको लागि शरीरको शोभा अढाउनको लागि पिण्डपात्रको भोजन गर्ने गर्दिन । आफ्नो शरीर (जीवन) स्थिर राख्नको लागि, शाश्वत स्थितिको लागि, पुरानो वेदना शान्त गरी नयाँ वेदना उत्पन्न नगरी, ब्रम्हचर्य पालन गरी पशुचास्ताप गर्ने नपर्ने गरी सुखपूर्व जीवन यापन गर्नेको लागि यी पिण्डपात्रको भोजन गरिरहेको छु भने म प्रत्यवेक्षण गर्दछु ।

म रात्ररी प्रत्यवेक्षण गरी शयनासनमा बस्ने ठाउँलाई उपयोग गर्दछु । चीसोवाट बच्चन, तातोको प्रतिघातवाट बच्चन, घाम र हावाको प्रतिघातवाट बच्चन, लामखुट्टे, बाकलो, झिगा, बिच्छो, सर्प भादि टोकने प्राणीहरूवाट बच्चन, ऋतुहरूद्वारा आबश्यक संरक्षण गरी शान्तिपूर्वक बस्न यो शयनासनमा बस्ने ठाउँ ग्रहण गरिरहेको छु भने म प्रत्यवेक्षण गर्दछु ।

म रात्ररी प्रत्यवेक्षण गरी गिलान प्रत्यय र भोजनी ग्रहण गर्दछु । उत्पन्न भएका रोग र वेदनालाई शान्त गर्ने र मलागैका रोगव्याधि लाग्न नदिन यो गिलान प्रत्यय र भोजनी ग्रहण गरेको छु भने म प्रत्यवेक्षण गर्दछु ।)

के गर्दे हुनुहुन्छ ?

गत वर्ष लंका र थाईलैण्डबाट फर्केर आएदेखि शारीरिक स्वास्थ्य अविभन्दा राम्रै भएको छ। किन्तु हृदय रोग चाहिँ यथावत् नै छ र यस वर्ष चीन जाँदा पनि त्यहीँ औषधोपचार गराउनुपर्ने र औषधीको सेवन गर्नुपर्ने छ। केही हितैषी मित्रहरूले समय समयमा "के गर्दे हुनुहुन्छ?" भन्ने प्रश्न गर्छन् नै। बुद्धधर्ममा भिक्षुहरूका प्रमुख कामहरू बुझ्नु भन्ने वताइएका छन्। एउटा गन्धधुरको काम र अर्को विषयनाधुरको

पनि तीन भागमा पूरा भएको छ। यसपछि बुद्धकालीन श्रावकको दोश्रो भागमा सारिपुत्र महास्थविरको संग्रह तयार गरेको छ। यो पनि पाँच भाग हुनेछ। पहिलो भागमा जति सूत्रहरू श्रावस्तीमा घटेका छन् त्यसको संग्रह छ। दोश्रो भागमा विभिन्न ठाउँमा घटेका सूत्रहरूको संग्रह छ। तथा तेश्रो भागमा ठाउँ न तोकिएका सूत्रहरूको संग्रह छ। श्रावक चरित ५ भाग पूरा भइसकेको छ। श्रावस्तीमा मात्र घटेका सूत्रहरूको संग्रह यस प्रकार छन्—

महानायक भिक्षु अमृतानन्द

काम। यीमध्ये मैले चाहिँ गन्धधुरको काम आफ्नो क्षमता अनुसार गर्दैआएको छु। तुलना गर्ने हो भने गन्धधुरको कामभन्दा विषयनाधुरको काम श्रेयस्कर ठहरिन्छ। नेपालमा थेरवाद बुद्धधर्मको प्रचार र राम्ररी स्थापना गर्नको निमित्त सर्वप्रथम पालि त्रिपिटक साहित्यको ज्ञान सर्वसाधारण जनताका निमित्त अति आवश्यक छ। अतः यसै उद्देश्य अनुरूप वितेका केही वर्षदेखि पालि साहित्य नेपालमा उपलब्ध गराउनेतिर कोशिश गरिरहेको छु। यस क्रममा हालसम्म बुद्धकालीन ग्रन्थहरू सम्पादन गर्ने काम गर्दै आएकोमा "बुद्धकालीन ब्राह्मण" र "बुद्धकालीन गृहस्वीहरू" को संकलन ती, ती, भागमा पूर्ण भइसकेको छ। बुद्धकालीन महिलाको काम

१. धर्मदायाद डोऊ—म. नि. I. पृ. १८. धम्मादायाद—सुत्तं, अ. क. I. पृ. ८१.
२. क्लेश युक्त विचार हुने व्यक्ति—म. नि. I. पृ. ३३. अनङ्गणसुत्तं, अ. क. I. पृ. १२४.
३. सम्यक्दृष्टि भनेको कस्तो कस्तो?—म. नि. I. पृ. ६२: सम्मादिट्टिसुत्तं, अ. क. I. पृ. १७७.
४. केको निमित्त ब्रह्मचर्य पालन गर्ने?—म. नि. I. पृ. १९२: रथविनीतसुत्तं, अ. क. II. पृ. १११.
५. महाहृत्तिपद उपमा—म. नि. I. पृ. २३५: महाहृत्तिपदोपमसुत्तं, अ. क. II. पृ. १८२.
६. महाप्रश्नोत्तर—म. नि. I. पृ. ३६०: महावेदल्लसुत्तं, अ. क. II. पृ. २७८.
७. सेवनी र असेवनीय—म. नि. III. पृ. १०६: सेवितव्वासेवितव्वसुत्तं, अ. क. III. पृ. ७०.

८. रोगग्रस्त अनाथपिण्डकलाई उपदेश- म. नि. III.
पृ. ३४५: अनाथपिण्डकोबादसुत्तं,
अ. क. IV. पृ. २०४.
९. मैत्राको जस्तो अवाज हुने सारिपुत्र- सं. नि. I. पृ.
१८१. सारिपुत्रसुत्तं, बङ्गीससंयुत्तं,
अ. क. I. पृ. २१२:
१०. भगवान्को उपोत्थ पवारण- सं. नि. I. पृ. १६०:
पवारणासुत्तं, बङ्गीससंयुत्तं, अ. क. I. पृ. २१३
११. आयुष्मान् भूमिजको प्रश्न- सं. नि. II. पृ. ३३:
भूमिजसुत्तं, निदानसंयुत्तं, अ. क. II. पृ. ४३.
१२. सारिपुत्रसँग भगवान्को प्रश्न- सं. नि. II. पृ. ४१
भूतसुत्तं, निदानसंयुत्तं. अ. क. II. पृ. ४५.
१३. कलार क्षत्रो भिक्षुको प्रश्न- सं. नि. II. पृ. ४३:
कलाकारसुत्तं, निदानसंयुत्तं, अ. क. II. पृ. ४६
१४. आयुष्मान् महामोद्गलनायनसँग- सं. नि. II. पृ. २२८
घटसुत्तं, भिक्खु संयुत्तं, अ. क. II. पृ. १७१.
१५. यमक भिक्षुको गलत धारणा- सं. नि. II. ३३१:
यमकसुत्तं, खन्धसंयुत्तं, अ. क. II. पृ. २२६.
१६. प्रथम ध्यानमा बस्छु- सं. नि. II. पृ. ४५०: विवेक-
जसुत्तं, सारिपुत्रसंयुत्तं, अ. क. II. पृ. २५२.
१७. द्वितीय ध्यानमा बस्छु- सं. नि. II. पृ. ४५०:
भवितकसुत्तं, सारिपुत्तसंयुत्तं ।
१८. तृतीयध्यानमा बस्छु- सं. नि. II. पृ. ४५१:
पीतिसुत्तं, सारिपुत्रसंयुत्तं ।
१९. चतुर्थ ध्यानमा बस्छु- सं. नि. II. पृ. ४५१:
उपेक्खासुत्तं, सारिपुत्रसंयुत्तं ।
२०. आकाशनन्त्यायतनमा बस्छु- सं. नि. II. पृ.
४५२: आकासनन्त्यायतसुत्तं, सारिपुत्तसंयुत्तं ।
२१. विज्ञानन्त्यायतनमा बस्छु - सं. नि. II. पृ. ४५१
विज्ञानन्त्यायतनसुत्तं, सारिपुत्र संयुत्तं ।
२२. आकिञ्चग्यायतनमा बस्छु- सं. नि. II. पृ. ४५२:
आकिञ्चञ्जायतनसुत्तं, सारिपुत्रसंयुत्तं ।
२३. नैवसंज्ञानासंज्ञायतनमा बस्छु- सं. नि. II. पृ. ४५२:
नैवसञ्ज्ञानासञ्जायतनसुत्तं, सारिपुत्तसंयुत्तं ।
२४. निरोधसमापत्तिमा बस्छु- सं. नि. II. पृ. ४५३:
निरोधसमापत्तिसुत्तं, सारिपुत्रसंयुत्तं ।
२५. आयुष्मान् सारिपुत्रसँग बस्ने भिक्षु- सं. नि. III
पृ. ९५: सारिपुत्रसद्विहारिसंयुत्तं,
सलायतनसंयुत्तं ।
२६. सप्तबोधयङ्ग- सं. नि. IV. पृ. ६७: बन्धुसुत्तं,
बोष्कङ्ग संयुत्तं, अ. क. III. पृ. १२६,
पटि. म. या. पृ. ३७३, अ. क. पृ. ४३०.
२७. सारिपुत्र परिनिर्वाण- सं. नि. IV. पृ. १३८:
चुन्दसुत्तं, सतिपट्टानसंयुत्तं, अ. क. III. पृ. १७२.
२८. ऋद्धेन्द्रियको भाविताद्वारा अमृतमा पुग्छ- सं. नि.
IV. पृ. १६१: पुष्ककोट्टक सुत्तं, इन्द्रिय
संयुत्तं, अ. क. III. पृ. १९५
२९. कवि गुणले स्रोतापन्न हुन्छ ?- सं. नि. IV. पृ. २९४
पठम सारिपुत्तसुत्तं, सोतापत्तिसंयुत्तं ।
३०. स्रोतापन्न भनेको के हो ?- सं. नि. IV. पृ. २९५
दुतिय सारिपुत्तसुत्तं, सोतापत्तिसंयुत्तं,
अ. क. III. पृ. २९५.
३१. विरामी अनाथपिण्डकलाई उपदेश- सं. नि. IV.
पृ. ३२४: पठम अनाथपिण्डकसुत्तं,
स्रोतापत्तिसंयुत्तं, अ. क. III. पृ. २२२.
३२. भित्री-बाहिरी संयोजनहरू- अं. नि.-२. पृ. ६०:
समचिच्च. वग्गो, अ. क. I. पृ. ३१३.
३३. को सुन्दरतर लाग्छ ?- अं. नि.-३. पृ. १०८:
समिद्ध सुत्तं, पुग्गलवग्गो, अ. क. I. पृ. ३५३.
३४. सुधोदयसम्म सुत्ते भिक्षु- अं. नि.-६. पृ. २०: सोप्प-
सुत्तं, सारणीयवग्गो, अ. क. II. पृ. ६५८.

- (३५) आरिहानी हुने कारण- अं. नि-६ पृ. १२७: देवतासुत्तं, देवतावग्गो. अ. क. II. पृ. ६६२
- (३६) वर्षं गिन्तीले मात्र ब्रम्हचर्यं पूरा हुन्न- अं. नि-७. पृ. १७९: पठम निद्दसमुत्तं देवतावग्गो
- (३७) तिड् भाचिण्णो सांढे ऊं- अ. नि- ६. पृ. २०: सीहनादसुत्तं, साहनादवग्गो, अ. क. II. पृ. ७९६.
- (३८) सउपादानं हुरू नरकमा पछं- अं. नि. ९. पृ. २४ सउपादिसेसुत्तं, सीहनादवग्गो, अ.क. II पृ ७६८.
- (३९) श्रद्धा नहुनेको कुशलधर्मं हानी हुन्छ- अ.नि-१६ पृ. १६७: पठम नलकपान सुत्तं, यमकवग्गो ।
- (४०) धर्मं नसुत्तेको कुशलधर्मं हानी हुन्छ- अं.नि-१० पृ. १९९: दुतिय नलकपानसुत्तं यमकवग्गो ।
- (४१) कसरी ब्राह्मण हुन्छ ? - उदा. या. पृ. ६६: ब्राह्मणसुत्तं, बोधिवग्गो, अ.क.पृ. ३९
- (४२) पवंत समान भचल- उदा. पा. पृ. ९३: सारि-पुल्लसुत्तं, नन्दवग्गो, अ.क. पृ. १३१.
- (४३) यक्ष प्रहार- उदा. पा. पृ. १०८: यक्ष पहारसुत्तं मेघियवग्गो: अ.क. पृ. १७१.
- (४४) सन्तुष्टिता- उदा. पा. पृ. ११२: सारिपुत्तं सुत्तं मेघियवग्गो: अ.क. पृ. १७६.
- (४५) शान्तिपदको प्रत्यवेक्षण- उदा. पा. पृ. ११६: सारिपुत्तं उपसमसुत्तं, मेघियवग्गो: अ.क. पृ. १६०.
- (४६) लकुण्टक भद्रीयलाई उपदेश (क)- उदा. पा. पृ. १५४: पठमलकुण्टक भदियसुत्तं, चूलवग्गो अ.क. पृ. २५३.
- (४७) लकुण्टक भद्रीयलाई उपदेश (ख)- उदा. पा. पृ. १५४. दुतिय लकुण्टक भदियसुत्तं, चूल-वग्गो, अ.क. पृ. २५५.
- (४८) भोके बस्नुभयो- पाचि. पा. पृ. १०१: भावासथ सम्पतवत्थु, पाचित्तायकण्डं: अ.क. II. पृ. ८२६.
- (४९) शरीर डह रोग- महा. व. पा. पृ. २३२: पटि-ग्गाहितादि अनुजाननादि, भेसजगखन्धकं: अ.क. III पृ. ११५७.
- (५०) कौशाम्बिक भिक्षुहरूप्रति कस्तो व्यवहार गर्ने ? महा. व. पा. पृ. ३८७: अट्टारसवस्थुकथा, कोसम्बककसन्धकं ।
- (५१) अग्रासन र अग्रभोजन- चुल्ल. व. पा. २५४: अग्मासनादि अनुजानना, सेनासनकखन्धकं ।
- (५२) सारिपुत्तप्रति दोषारोपण- चुल्ल, व. पा. पृ. २६७: अवेमज्झिय वत्थु, सेनासनकखन्धकं । *

हरेकलाई आफ्नो मोक्ष आफैले बनाउनुछ ।
उसलाई आफ्नो बाटो पनि आफैले
बनाउनुछ ।

-जैनेन्द्रकुमार

श्रीलंकामा अमृतानन्द महास्थविरको सम्मान

ई. सं १९८४ अगष्ट २ तारीखमा श्रीलंकामा भएको चौधौं विश्वबौद्ध सम्मेलनमा भाग लिनको लागि विश्व भ्रान्तृ मण्डल (W.F.B.) का उपाध्यक्ष पूज्य आचार्य भिक्षु अमृतानन्द महास्थविर नेपालबाट परमधम्म चैतिय परिवेणमा आउनु भएको थियो। वहाँसँग २३।२४ जना नेपालका प्रतिनिधिहरू पनि आएका थिए। उनीहरू विभिन्न होटलहरूमा बसेका थिए। अमृतानन्द महास्थविर नेपाल नफकंन्ट्रोजेरुसम्म यसै विहारमा बस्नु-भएको थियो।

दीपकर भ्रामणेर, श्रीलंका

अगष्ट ७ तारीखको बिहानदेखि परमधम्म चैतिय परिवेणमा विशेष चहल पहल थियो। विहारको चारैतिर ध्वजापताकाहरूले सिगारिएको थियो। त्यस बिहान श्रीलंकाका तीनै निकायका महानायकहरू सहित ६६ जना भिक्षु भ्रामणेरहरूलाई वहाँले अत्यन्त भव्यरूपले महासंघ-दान दिनुभएको थियो।

आफ्नो उमेर ६६ वर्ष पुगेको, प्रज्ञया भएर ४८ वर्ष पूरा भएको र उपसम्पन्न भिक्षुत्व पाएको ४४ वर्ष

भएको आदि कारणहरूलाई स्मरण गरी वहाँले यो महान पुण्यकार्य गर्नुभएको हो। भोजनदानको अतिरिक्त १३ वटा अष्टपरिष्कार सहित अरू विभिन्न परिष्कारहरू पनि प्रत्येक भिक्षुलाई आफ्नै हातले प्रदान गर्नुभएको थियो। यस दानमय पुण्य कार्यमा नेपालबाट आएका प्रतिनिधिहरू पनि सहभागी भएका थिए। श्री लोकदर्शन बज्राचार्यले पनि एउटा अष्टपरिष्कार प्रदान गर्नुभएको थियो।

संघभोजन कार्य सिद्धिएपछि दिनको करीब १।३० वजेतिर पूज्य अमृतानन्द महास्थविरलाई छत्र ओढाई सम्मानपूर्वक सभागृहमा लगिएको थियो। त्यस सभागृहका मूल आसनमा श्री कल्याणी सामग्री धर्म महासंघ सभाका महानायक हल्मस्तोट श्री देशानन्द महास्थविर, श्रीलंका अमरपुर महसंघ सभाका महानायक कोसुगोड श्री धर्मवंश महास्थविर र श्रीलंका रामञ्ज निकायका महानायक इन्दुरे उत्तरानन्द महास्थविरहरू विराजमान हुनुहुन्थ्यो। सो सभामा श्रीलंकाका वंध्य मन्त्री माननीय वी. ज. मु. लोकु बण्डार र धार्मिक मामिलाका कमिश्नर श्री अरडिली रतवत्ते, धर्मरक्षित निकायका महानायक मडिहे पञ्ज.सीह महास्थविर, चीन बौद्ध संघका अध्यक्ष श्री चाउ-पो-च, नेपाल लुम्बिनी विकासका अध्यक्ष

श्रीलंकामा अमृतानन्द महास्थविरको सम्मान

ई. सं १९८४ अगष्ट २ तारीखमा श्रीलंकामा भएको चौधौं विश्वबौद्ध सम्मेलनमा भाग लिनको लागि विश्व भ्रातृ मण्डल (W.F.B.) का उपाध्यक्ष पूज्य आचार्य भिक्षु अमृतानन्द महास्थविर नेपालबाट परमधम्म चेतिय परिवेणमा आउनु भएको थियो। वहाँसँग २३।२४ जना नेपालका प्रतिनिधिहरू पनि आएका थिए। उनीहरू विभिन्न होटलहरूमा बसेका थिए। अमृतानन्द महास्थविर नेपाल नफर्कनुञ्जैरुसम्म यसै विहारमा बस्नु-भएको थियो।

दोषकर भ्रामणेर, श्रीलंका

अगष्ट ७ तारीखको बिहानदेखि परमधम्म चेतिय परिवेणमा विशेष चहल पहल थियो। विहारको चारैतिर ध्वजापताकाहरूले सिगारिएको थियो। त्यस बिहान श्रीलंकाका तीनै निकायका महानायकहरू सहित ६६ जना भिक्षु भ्रामणेरहरूलाई वहाँले अत्यन्त भव्यरूपले महासंघ-दान दिनुभएको थियो।

आफ्नो उमेर ६६ वर्ष पुगेको, प्रव्रज्या भएर ४८ वर्ष पूरा भएको र उपसम्पन्न भिक्षुत्व पाएको ४४ वर्ष

भएको आदि कारणहरूलाई स्मरण गरी वहाँले यो महान पुण्यकार्य गर्नुभएको हो। भोजनदानको अतिरिक्त १३ वटा अष्टपरिष्कार सहित अरू विभिन्न परिष्कारहरू पनि प्रत्येक भिक्षुलाई आफ्नै हातले प्रदान गर्नुभएको थियो। यस दानमय पुण्य कार्यमा नेपालबाट आएका प्रतिनिधिहरू पनि सहभागी भएका थिए। श्री लोकदर्शन-बज्राचार्यले पनि एउटा अष्टपरिष्कार प्रदान गर्नुभएको थियो।

संघभोजन कार्य सिद्धिएपछि दिनको करीब १।३० वजेतिर पूज्य अमृतानन्द महास्थविरलाई छत्र ओढाई सम्मानपूर्वक सभागृहमा लगिएको थियो। त्यस सभा-गृहको मूल आसनमा श्री कल्याणी सामग्री धर्म महासंघ सभाका महानायक हल्मस्तोट श्री देशानन्द महास्थविर, श्रीलंका अमरपुर मह संघ सभाका महानायक कोस्गोड श्री धर्मवंश महास्थविर र श्रीलंका रामञ्ज निकायका महानायक इन्दुरे उत्तरानन्द महास्थविरहरू विराजमान हुनुहुन्थ्यो। सो सभामा श्रीलंकाका वैद्य मन्त्री माननीय वी. ज. मु. लोकु बण्डार र धार्मिक मामिलाका कमिश्नर श्री अरडिली रतवत्ते, धर्मरक्षित निकायका महानायक मडिहे षञ्ज.सीह महास्थविर, चीन बौद्ध संघका अध्यक्ष श्री चाउ-पो-च, नेपाल लुम्बिनी विकासका अध्यक्ष

श्री लोहदशन ब्रह्मचार्य, धर्मोदय सभा नेपालका उपाध्यक्ष छेचु कुस्यो लामा तथा १४ औं विश्वबौद्ध सम्मेलनमा आएका नेपाली प्रतिनिधिहरू पनि सभामा उपस्थित थिए ।

सभा सञ्चालन गर्नु अगाडि सभाको उद्देश्य प्रकाश पार्नुहुँदै परमधम्म चैतिय परिवेणाधिपति पूज्य मापलगम विपुलसार महास्थविरले यसो भन्नुभयो :-

‘नेपालका अमृतानन्द महास्थविरले नेपालमा धेरैवाद् बुद्ध बुद्ध शासन पुनः स्थापना गर्नेको निमित्त वहाँले नेपालमा गरिहनुभएको तपस्या बारे हामी लंकावासी महाभिक्षुसंघ तथा जनतालाई धन नभएको होइन । वहाँले आ.अ.सम्म १० वटाभन्दा बढी पालि-साहित्य सम्बन्धी पुस्तकहरू लेखिसक्नुभएको छ । वहाँ एखलै गर्नुभएको साहित्यिक सेवा हामी श्रीलंकावासी भिक्षुहरूले पनि गर्न सकेका छैनौं । यसको अलावा वहाँले सामाजिक र शासनिक काम पनि धेरै गर्नुभएको छ । अतः गुणीजनको सम्मान गर्ने हामी लंकावासी भिक्षु महासंघको परम्परा आदर्श अनुरूप त्रैनिकायिक मङ्गलायकहरू र कार्यकारिणी सभाको सर्वसम्मत निर्णयानुसार आज हामी वहाँलाई नेपालको “महानायक” पद र “त्रिपिटक विशारद” भन्ने विशेष गौरव नामद्वारा विभूषित गर्नेको निमित्त यो सभाको आयोजना गरिएको हो । यो पनि म भन्न चाहन्छु कि तीनै निकायका महानायकहरू एकमत भई संयुक्तरूपमा कुनै विदेशी भिक्षुलाई यस्तो श्रेष्ठतम सम्मान प्रदान गरेको लंका बुद्धशासनको इतिहासमा यो पहिलो पटक हो ।”

त्यसपछि अमरपुर धर्मरक्षित निकायका महानायक मडिहे पञ्जासीह महास्थविरले वहाँको परिचयात्मक भाषण दिनुभयो । अनि श्रीलंका भ.वामा ‘सत्तसुपत्त’मनिने प्रमाण पत्र पढी स्यामनिकायका महानायक महास्थविरले

वहाँलाई ‘महानायक’ पदको प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुभयो । लंकावासी भिक्षुमहासंघको परम्परानुसार वैद्य मंत्री माननीय लोकुबण्डारले ‘वटपत्त’ अर्थात् पदको किन्हु स्वरूप हस्तीहाडको डाँठ भएको पंखा प्रदान गर्नुभयो । बौद्धधर्म सम्बन्धी कमिश्नर श्री रतन्तले अष्ट परिष्कार र पुस्तकहरू चढाउनुभयो ।

प्रत्युत्तर भाषण गर्नुहुँदै त्रिपिटक विशारद महानायक अमृतानन्द महास्थविरले यसो भन्नुभयो:-

“तपाईंहरूले जुन नेपाली भिक्षुको सम्मान गर्नुभयो त्यसको लागि म हृदयदेखि तपाईंहरूप्रति कृतज्ञ छु । हामी नेपालमा हाम्रा सबैभन्दा जेठा भिक्षु पूज्य संघनायक प्रज्ञानन्द महास्थविर हुनुहुन्छ जसको उमेर अहिले ८५ वर्ष जति भएको छ । मभन्दा जेठा महास्थविरहरू पनि छन् । नेपाल धेरैवाद् बुद्धशासनको निमित्त तपाईंहरूले जुन सम्मान देखाउनुभयो त्यो समस्त नेपाली भिक्षुसंघको लागि गौरव हो । भविष्यको लागि तपाईंहरूसँग हामी हाम्रा श्रामणेर तथा भिक्षुहरूलाई सूत्रधर, विनयधर र धर्मधर बनाइदिनुहुन प्रार्थना गर्दछु । यही नै नेपाल धेरैवाद् बुद्धशासनको निमित्त सबभन्दा ठूलो सहयोग हुनेछ । आजको नेपाल धेरैवाद् बुद्धशासनको निमित्त यही नै सबभन्दा बढी आवश्यक भएको छ ।”

सभाको अन्तमा भाषण गर्नुहुँदै डा० वजिरजाण महास्थविरले भन्नुभयो-“नेपाल र श्रीलंकाका बीच मित्रता र नेपाल धेरैवाद् बुद्धशासन पुनः स्थापना गर्ने सम्बन्धमा दुई देशका बीच शासनिक परम्परानुसार सिद्ध भएको यो एक महत्त्वपूर्ण ऐतिहासिक घटना हो । हामी नेपाली धेरैवादी भिक्षुसंघको उत्तरोत्तर अभिवृद्धिको कामना गर्दछौं । यस पुनीत कार्यबाट हाम्रा दुई देशका बीच विद्यमान शासनिक गाँठो भविष्यमा अझ बढी बलियो हुनेछ भन्ने कुरामा मलाई कुनै सन्देह छैन ।

त्रैनिकायिक महानायकहरूले संयुक्त रूपमा कुनै विदेशी महास्थविरलाई 'महानायक' पदद्वारा विभूषित गरेको लंकाको इतिहासमा यो सबभन्दा पहिलो घटना हो भन्नुमा कुनै अतिशयोक्ति हुनेछैन । नेपालका महानायक पूज्य अमृतानन्द महास्थविर चिरंजीवी भई नेपाल शेरवाद बुद्धशासन उत्तरोत्तर अभिवृद्धि गर्न सकोस् यही हामीहरूको शुभकामना छ ।”

१९८४ अगष्ट ६ तारीख विहान मलवत्त र असगिर उभय महाविहारका कार्यकारिणी संघ सभाका निर्णयानुसार श्री दन्तधातु राजमन्दिरको सभावक्षमा श्री लंकाको प्रमुख स्वामोपालित महानिकायका महानायक सिरिमलवत्त पण्डित विमलकीर्ति श्री सुमन आनन्दाभिधान महास्थविर र स्वामोपालित महानिकायका महानायक पालिपान धर्मकीर्ति श्री गुणरतन चन्दानन्दाभिधान महास्थविरहरूद्वारा त्रिपिटक विशारद अमृतानन्द महानायक महास्थविरलाई “त्रिपिटक विशारद शासन जोतक” भन्ने गौरव नाम प्रदान गरिएको थियो । त्यस

समारोहमा लुम्बिनी विकासका अध्यक्ष श्री लोकदर्शन बज्राचार्यले पनि केही शब्द बोल्नुभएको थियो ।

१९८४ अगष्ट १२ तारीखको विहान कोलम्बो वजिरारामयना अमरपुर श्री धर्मरक्षित महानिकायको कार्यकारिणी सभाको निर्णय अनुसार त्यस निकायका महानायक श्री बज्रज्ञान धर्मकीर्ति श्री मङ्गु पञ्जासीह महास्थविरले त्रिपिटक विशारद अमृतानन्द महास्थविरलाई “श्री धर्मरक्षित बंगालंकार धर्मकीर्ति श्री” भन्ने गौरव नाम प्रदान गर्नुभयो । त्यस्तै गरी अगष्ट १९ तारीखको दिउँसो श्रीलंकाको सुप्रसिद्ध विद्वद्योदय परिवेण (कलेज) को तरफबाट परिवेणाधिति अकुरस्स अमर वंश महास्थविरद्वारा अमृतानन्द महानायक महास्थविरलाई “भाषाविद् त्रिपिटक विशारद” भन्ने गौरव पदबाट विभूषित गरिएको थियो । अगष्ट १८ तारीखमा विपिटक विशारद शासन जोतक अमृतानन्द महानायक महास्थविर स्वदेश फर्कनुभयो ।

५ * ५

त्यो ऊठो जुन
अर्धसत्य छ, सधैं
सबैभन्दा कालो
ऊठ हो ।

-टेनीसन



हा दि क ब धा ई

आनन्दकुटी बिहारगुठीका संस्थापक आचार्य डा० भिक्षु अमृतानन्द श्रीलंकाबाट “महानायक” विभूषणले विभूषित हुनुभएको मा “आनन्दभूमि” परिवार गौरवमय नेपालपुत्र बर्हाप्रति सहर्ष हादिक बधाई ज्ञापन गर्दछ ।

बुद्धधर्म प्रचारको ठोटो इतिहास

बुद्धत्व प्राप्त गरिसकेपछि भगवान् बुद्ध ४५ वर्ष-सम्म धर्म प्रचार गर्दै गंगा जमुनाको आसपासमा (भारतवर्षमा) घुमिरहनुभएको थियो। वर्षावासका तीन महीना वहाँ नियमानुसार एकै स्थानमा बस्नुहुन्थ्यो। अरु नौ महीनाभरि वहाँ गाउँ, नगर र रजधानीहरूमा मानिसहरूलाई धर्मोपदेश दिँदै घुमिरहनुहुन्थ्यो। भगवान् बुद्धका शिष्यहरूमा गांधार र गुजरातसम्मका मानिसहरू थिए। तीनै शिष्यहरूद्वारा भगवान् बुद्धको धर्म ती देशहरूमा पनि विस्तारै प्रचार हुँदैगयो। भगवान् बुद्धको परिनिर्वाण भएको सवा दुई शय वर्षपछि सम्राट् अशोकले भारतमा बुद्धधर्मको खूब प्रचार गर्नुका साथै अन्य देशहरूमा पनि बुद्धधर्म प्रचारकहरू पठाएका थिए। उनले मोद्गली पुत्र तिष्यको अध्यक्षतामा पिटकहरूको संशोधन पनि गरेका थिए। उनले भारतमा मात्र नभएर वर्मा, लंका, सुदूर पश्चिम मिथ, सिरिया, फिलिस्तिन र मकदुनियासम्म धर्म प्रचारकहरू पठाएका थिए। लंकामा सम्राट् अशोकका पुत्र र मोद्गली पुत्रको शिष्य स्थविर महेन्द्र धर्म प्रचारार्थ गएका थिए। त्यस समयमा लंकाका राजा देवानां प्रिय तिष्य राजा थिए। त्यहाँ सबभन्दा पहिले सम्राट् अशोकको प्रभाव पुगेको थियो। त्यसपछि स्थविर महेन्द्रका उपदेशहरूको प्रभावबाट चाँडै नै लंका-

बासीहरू बुद्धधर्ममा दीक्षित भएका थिए। वर्माको पेंगु जिल्लाको छेउछाउमा पर्ने प्रदेशलाई सुवर्ण-भूमि भन्दछन्। त्यस भूमिमा पनि ई. पू. तृतीय शताब्दीमा सम्राट् अशोकले धर्मप्रचारकहरू पठाएका थिए। त्यसै समयदेखि वर्माकै बौद्धधर्म अपनाएको हो। एघारौँ शताब्दीमा त्यहाँको बौद्धधर्मले भारत र नेपालले जस्तै तान्त्रिक धर्म अपनाएको हो। वर्माका राजा अनवरतको सहयोगले त्यस बेला केही सुधार पनि भयो। लंकाले पनि यस काममा सहयोग गरेको थियो। थाईलैन्ड र कम्बोडियामा भने बौद्धधर्म नै मुख्य धर्मको रूपमा छ। थाइलैण्डको त राजा नै बुद्ध धर्मका भक्त छन्।

-मिक्षु मंत्री, धरान

पछि पहिलाको बुद्धधर्म विस्तारै विकृत हुँदैगयो। तैपनि तेन्हीं शताब्दीमा महाराजा कोमहेडले अलिअलि सुधार गरेका थिए। यस काममा लंकाबाट एकजना संघनायकलाई बोलाइएको थियो। थाइलैण्डबाट सुधार गर्ने काम कंबोडियामा पुग्यो। सम्राट् अशोकको समयमा भारतीय प्रवासीहरू छोटनमा बसेका थिए। ईश्याको

प्रथम शताब्दी तिर त्यहाँ बुद्धधर्म अवश्य थियो । चीनमा बुद्धधर्म प्रचार गर्नुमा त्यस देशको त्यस्तै माग थियो । पछि जापान र कोरियामा धर्म फैलानुमा पनि चीनकै भूमिका देखिन्छ । फाहियान र हुन-चङको पालामा वदखंशा, काशमर, कुचा आदिको बुद्धधर्मको एक छत्र राख्य थियो । त्यसपछि बुद्धधर्म मंगोलियामा पुग्यो । सम्राट कुबलाइखाको पालामा मंगोलियामा बुद्धधर्मको प्रचार भएको हो । खोतभवाट स्थलमार्ग भएर बुद्धधर्म चीनमा पुगेको हो । सन् ६२ ईसवीमा बुद्धधर्म चीनमा प्रवेश भएको हो, तर त्यो भन्दा अघिपनि त्यहाँ यो धर्म हुन सक्छ किनभने श्यतिबेला पनि चीन निकै सभ्य देश थियो । जतिजति धर्म प्रचार हुँदैगयो श्यति नै मानिसहरू भारतमा आएर धर्मको अध्ययन गर्दथे । चौथो शताब्दीमा फाहियान सातौं शताब्दीमा हान-चाङ त्यसपछि इचिङले भारतको यात्रा गरेका हुन् । आजपनि तिनको मात्र ग्रन्थ तरकाकीन भारतको इतिहासको लागि निकै उपयोगी सामग्री बनेको छ ।

तेह्रौं शताब्दीमा सम्राट कुबलाइखा चीनको शासक थिए । त्यतिबेला तिब्बतले चीनलाई गुरु देशको रूपमा मान्दथ्यो । कोरिया जापान अनामबाट बुद्धधर्म चीनको बुद्धधर्मबाट निकालिएको थियो र त्यहाँबाट प्रचार पनि भएको थियो । चौथो शताब्दीमा बुद्धधर्म कोरियामा प्रवेश भयो र छैठौं शताब्दीमा जापान पुगेको हो । आज पनि यी देशहरूको प्रधान धर्म बुद्धधर्म नै छ ।

तिब्बतमा बुद्धधर्मको जग बसाल्ने आचार्य शान्तरक्षित थिए । शान्तरक्षित आठनुभन्दा पहिले भोट सम्राट सुङ चङ गम्पो ई. ६१५-५० मा जसले नेपाल विजय गरेका थिए तिनले नेपालकी राजकुमारी भृकुटीलाई विवाह गरेका थिए । चीनका धेरै भूभागहरू पनि तिनले कब्जा गरेका थिए र त्यहाँकी राजकुमारीसँग पनि तिनले विवाह गरेका थिए । त्यसबेला तिब्बतमा बुद्धधर्म फैलिसकेको थियो । सुङ चङ गम्पोका दुवै रानीहरू बौद्ध थिए । तिनीहरूद्वारा नै बौद्धधर्म भोटमा पुगेको हो भनी अनुमान गरिन्छ ।



सम्पादकलाई चिठी

श्रीमान् सम्पादकज्यू,

आनन्दभूमि,

महोदय,

हिजो आज नेपालमा बुद्धधर्मलाई हिन्दूधर्मको हाँगा भन्न थालिएको छ । तर मैले यो थाहा पाउन सकिन कि यो २५०० वर्ष अघिदेखि चलेको बुद्धधर्मलाई भनेको हो कि गौतम बुद्धको निर्वाण पछि निस्केको

नानाप्रकारका यानलाई भनिएको हो ?

कुनैपनि यानलाई भनिएको भए पनि तर्क सम्मत नगरी आ-आफ्नो तालले भनि हिँड्ने हो भने जसले जे भनेपनि भयो । एउटै देवतालाई मान्ने भए मात्र हाँगा हुन सक्छ, देवता नै अर्को र सिद्धान्त अर्को भएकोलाई त्यसरी शाखा भनेर हल्ला गर्नु उचित होला र ?

— ज्योतिराज शाक्य



अतिरिक्त क्रियाकलाप

१. तत्काल प्रस्तुती कला प्रतियोगिता

लेवोरेटरी मा. वि. कीर्तिपुरको आयोजनामा भएको काठमाडौं जिल्लाव्यापी तत्काल प्रस्तुती कला प्रतियोगितामा कक्षा ८ का जनक राई तृतीय र वक्षा ९ का गोविन्द पोखरेल सान्त्वना पुरस्कारले पुरस्कृत भएका थिए ।

२. राष्ट्रव्यापी चित्रकला प्रतियोगिता

श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयको आयोजनामा भएको राष्ट्रव्यापी चित्रकला प्रतियोगितामा विद्यापीठ र कन्या विद्यापीठ दुवैतर्फबाट ५ × ५ जना विद्यार्थीहरूले भाग लिएका थिए । त्यसै गरी शाही नेपाल बायुसेवा निगमको बापिकोत्सवको उपलक्ष्यमा जी. ए. ए. द्वारा गरिएको उपत्यकाव्यापी चित्रकला प्रतियोगितामा कक्षा ३ र ४ का दिग्विजय शाह र छेके गुरुङले भाग लिएका थिए ।

३. कविता प्रतियोगिता

१७१ औं भानुजयन्तीको उपलक्ष्यमा त्रिभुवन आदर्श माध्यमिक विद्यालय फर्पिङद्वारा आयोजना गरिएको कविता प्रतियोगितामा कक्षा ८ र १० का जनक राई र नवीन राज पोखरेलले भाग लिई प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका थिए ।

४. रेडक्रस तालीम

आनन्दकुटी मा. वि. मा नं आषाढ २० देखि २३

गतेसम्म रेडक्रस सोसाइटीद्वारा 'आधारभूत प्राथमिक प्रशिक्षण' तालीम दिइएको मा ७४ जना विद्यार्थीले भाग लिए ।

५. नेपाल जुनियर रेडक्रस सर्कलको गठन

आनन्दकुटी विद्यापीठमा जुनियर रेडक्रस सर्कलको गठन भई निम्न विद्यार्थी कार्यकारिणीमा छानिएका छन्- अध्यक्ष उपाध्यक्ष सचिव, उपसचिव र कोषाध्यक्षमा क्रमशः मुखिया गुरुङ, जस्मानलाल चन्द, जनक राई, गोविन्द पोखरेल र सुश्री शोभा थापा । सदस्यहरूमा बिलव-हादुर लामा, राजेश कम्दङवा, सुश्री भक्ति भट्ट, आङ-दाङ शेर्पा, दुर्गराज थापा र मधुसूदन श्रेष्ठ रहेका छन् । यस्तै शिक्षक नायक, सहयोगी नायक र सल्लाहकारमा क्रमशः शिक्षकहरू लक्ष्मीप्रसाद प्रसाई, संजय खरेल र राकेश श्रेष्ठ तथा केशर हुसेन रहनुभएको छ ।

६. वक्तृत्वकला प्रतियोगिता

१७१ औं भानु जयन्तीको उपलक्ष्यमा मा. कु. वि. नेपाल जुनियर रेडक्रस सर्कलको आयोजनामा भएको वक्तृत्वकला प्रतियोगितामा कक्षा ९ का सूर्य गुरुङ र नबाङ कारसाङ तथा कक्षा ८ र ६ का मोहन गुरुङ र दीपक आचार्यमध्ये क्रमशः प्रथम, द्वितीय र तृतीय पुरस्कारले पुरस्कृत भएका छन् ।

७. सांस्कृतिक कार्यक्रम

श्री ५ युवराजाधिराज सरकारको १४ औं शुभ

जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा शिक्षा मन्त्रालयद्वारा आयोजित सांस्कृतिक कार्यक्रममा कन्या विद्यापीठले भाग लिई प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको थियो ।

८. भलिबल प्रतियोगिता

१७१ औं भानुजयन्तीको उपलक्ष्यमा आनन्दकुटी विद्यापीठ नेपाल जुनियर रेडक्रसको आयोजनामा भएको अन्तर्सदन भलिबल प्रतियोगितामा विज्ञान भवन प्रथम भएको थियो ।

साहित्य गोष्ठी

विद्यापीठमा आयोजित भानु जयन्तीको उपलक्ष्यको साहित्य गोष्ठीमा २२ जनाले भाग लिएका थिए र प्रथम, द्वितीय, तृतीय र सान्त्वना पुरस्कार क्रमशः नवीनराज षोखरेल, सुश्री रमा पाठक, जनक राई र गोविन्द षपाध्यायले प्राप्त गरे । शिक्षक शारदाप्रसाद रेग्मीको सभापतित्वमा भएको उक्त गोष्ठीमा प्र. अ. रत्नबहादुर

वज्राचार्यले विद्यार्थीले किताबी ज्ञानमा मात्र सीमित नरही चौमुखी आत्मविकासका लागि अतिरिक्त कार्य-कलापमा पनि भाग लिनुपर्ने कुरा बताउनुभयो ।

प्रमाणपत्र तथा पुरस्कार वितरण समारोह

आनन्दकुटी विद्यापीठ नेपाल जुनियर रेडक्रस संकलका सफल परीक्षार्थीहरूलाई एक समारोहका ब.च प्रमुख अतिथि राष्ट्रिय पञ्चायतका उपाध्यक्ष माननीय गोपालचन्द्रसि राजवंशीले प्रमाणपत्र र अतिरिक्त क्रिया-कलापमा विजयी विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कार वितरण गर्नुभयो । विद्यापीठका संस्थापक भिक्षु अमृतानन्द महास्थविरको सभापतित्वमा भएको उक्त समारोहमा रापस डा० यादबप्रसाद पन्त, प्र० अ० रत्नबहादुर वज्राचार्य, शि० माधवराज पाण्डे र विद्यार्थी जनक राईले पनि आफू आफ्नो मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

प्रस्तुतकर्ता- शि. लक्ष्मीप्रसाद प्रसाई

भगवान् ! यो भवसागरबाट तारिदेऊ मलाई ।

-ब्राह्मराजा महजंग, कीर्तिपुर

मेरो आंसु र हाँसो हिसाव गरिहेरे
समुद्रको पानी र आँधीवेरीको तूफान-
भन्दा पनि बढी भयो होला ।
म आसिएर चिच्याएको मात्र पनि
पानी पर्ने लाग्दा गर्जेको मेघ जस्तो ।
मलाई सम्हाल्न आउने मात्रै होला
भँचालोमा थिचिएकालाई पन्छाउन आउने

मानिस नतिकै ।
यो सब सोचिहेर्दा आकाशका
तारा गन् सक्ला
त्यो हिसाव गर्ने मुस्किल होला ।
यो जीवन पानीको फोका जस्तो छ ।
तैपनि म यो हिसावतिर लागिरहेछु ।
भगवान् ! यो भवसागरबाट तारिदेऊ मलाई ।

के तपाईं लाई थाहा छ ?

(मिलिन्द प्रश्न सम्बन्धमा)

१) मिलिन्द-प्रश्न त्रिपिटक सम्बन्धी उठ्ठन सन्ने बुद्धिवाहकको प्रसंगलाई स्पष्ट गर्ने गहन दार्शनिक सम-स्यादि समाधान गर्ने एउटा सरल संक्षिप्तसार ग्रन्थ हो ।

२) चारौं शताब्दीमा भएको चीनीया अनुवादमा यो ग्रन्थलाई 'ना-से-पि-ङ्कु-किन' (नागसेन भिक्षु सूत्र) भनिन्छ ।

३) पाश्चात्य देशमा पालि भाषामा सबभन्दा पहिले रोमन लिपिमा डेनिश विद्वान् टेन्करले सम्पादन गरी सन् १८८० मा निकालेका हुन् ।

४) बु.सं. २४६८ मा वर्मा देशमा भएको छट्ट संगायनमा मिलिन्द प्रश्नलाई पनि बुद्धवचन समान मान्यता बिई त्रिपिटकको सूत्रपिटक अन्तर्गत खुद्कनिकाय ग्रन्थमा समावेश गरी ग्रन्थको ठूलो सम्मान दर्शाएको छ ।

५) बुद्धको जन्मभूमि नेपालमा मिलिन्द-प्रश्न जस्तो महत्त्वपूर्ण ग्रन्थ अंग्रेजीमा अनुवाद भै प्रकाशित भएको कण्डै एक सय वर्ष पछि बल्ल अब सम्पूर्ण खण्ड नेपाल-भाषामा प्रकाशित भएको छ ।

६) विश्वका प्रमुख भाषाहरूमा यो ग्रन्थ अनूदित भै प्रकाशित भएकोमा अंग्रेजी, फ्रेंच, जर्मनी, इटाली, सिंहली, बर्मी, थाई, कम्बोडियन, चीनिया, हिन्दी, बंगाली आदि भाषामा उल्लेखनीय छ तथा हालसालै नेपालभाषामा पनि प्रकाशित भएको हो ।

७) राजा मिलिन्दको जन्म भगवान् बुद्धको महा-परिनिर्वाण भएको ५०० वर्ष पछि अलसन्द द्वीपमा कलसि भन्ने ग्राममा भएको हो ।

८) बुद्धशासन संकट परेको अवस्थामा जम्मा भएको भिक्षुहरूको सन्निपाट (सभा) मा अनुपस्थित भै सहयोग नगरेको भै आयुष्मान् रोहनलाई भिक्षुसंघले दण्डकर्म सजायै दिएका हुन् ।

९) राजा मिलिन्द र स्थविर नागसेनको प्रश्न उत्तर सिद्धिने वित्तिकै ९ पटकसम्म भूकम्प भएको उल्लेख छ ।

१०) आफ्ना सबै प्रश्नको उत्तर सन्तोषजनक रूपमा पाए पछि राजा मिलिन्दले आफ्नो भाव यसरी व्यक्त गरे- "साधु, साधु, भन्ते नागसेन ! यी प्रश्नहरू सबै स्वयं बुद्धसँग सोध्न लायक प्रश्नको तपाईंले उत्तर दिनु-भयो । यो बुद्ध शासनमा धर्म सेनापति सारिपुत्र भन्ते एक जना बाहेक अरु कसैले दिन नसकिने प्रश्नको उत्तर तपाईंले दिनुभयो ।"

११) राजा मिलिन्दले आफ्नो छोरालाई राजपाट हस्तान्तरण गरेर घरवार श्यागी प्रब्रजित भएपछि विपश्यना भावना वृद्धि गरी वहालि ऋरहन्त पद प्राप्त गर्नुभएको हो ।

१२) राजा मिलिन्द भिक्षु भै परिनिर्वाण भएको बेला उहाँको अस्थिको लागि कण्डै युद्ध हुन लागेको थियो ।

१३) निर्वाण लाभ विषयमा प्रश्नोत्तर-

राजा- "भन्ते नागसेन ! के सबैले निर्वाण प्राप्त गर्दछन् ?" नागसेन- महाराज ! सबैले निर्वाण प्राप्त गर्न सक्दैन । जो सम्यक् प्रतिपन्नमा छन् अभिज्ञेय धर्ममा अभिज्ञेय हुन्छन्, जान्नुपर्ने धर्ममा जान्ने बुझ्ने हुन्छन्, छोड्नुपर्ने धर्मलाई परित्याग गर्ने हुन्, भाविता गर्न योग्य धर्मलाई भाविता गर्ने हुन् तथा साक्षात्कार गर्न योग्य धर्मलाई साक्षात्कार गर्ने हुन् उनीहरूले मात्र निर्वाण प्राप्त गर्न सक्छन् ।"

राजा- "भन्ते नागसेन । तपाईंले सारै राम्ररी बुझाईदिनुभयो ।"

चोसिनया कलाः

तःदं न्हापा कोरियाया छगू गामय् छम्ह ल्याय्म्हम बोद्ध भिक्षु दुगु जुयाच्चन । व बिहारय् न्हिथं भगवान्या भजन यानाच्चनीगु । भिक्षा पवनाः गुलि दत उकी हे संतोष ताय्का च्वनीगु । गामय् छेँखा पति जाकि व धेवा पवनाहयाः भगवान्या पाली छायाः उकिया प्रसाद सकसित इनीगु । मोक्ष प्राप्तिया लागी न्हाचागु इलय् नं भगवान्या स्तुति भजन याना च्वनीगु ।

छम्ह गांया दकलय् तःमिम्ह साहु किमया छेँव वं भिक्षा पववन । सिया ग थानाः लुबाय् दनाः तःसल भजन म्हे हालाच्चन । आकाकां लुबा चाल । किमया बांलाःम्ह ल्यासेम्ह न्हाचाय् कसुरेगि वाताचा जाय्क जाकि हयाः चोसिनया न्हाचाय् प्वंकाबिल । चोसिनं थौंतेले उलि बांलाःम्ह मिसा जिन्दगी मखनि । व सम्मोहित जुयाः कसुरेगियात स्वयाच्चन । लिपा वाः चःय्वं थःगु पह खनाः थःहे मछालाः बिहारय् मिहांवल ।

लक्षमण नेवाः, त्रिशूली

उखुम्ह व ताउतक भगवान्या मूर्तिया न्हाचःने छ्योँ दिकाः प्रार्थना यानाच्चन । थःगु अपराधया लागी क्षमा पवनाच्चन । छुँ दँ लिपा व हाकनं किमया छेँय् भिक्षा पववन । उखुम्ह नं मय्जु कसुरेगि हे बयाः भिक्षा व्यवल । प्रार्थनाया इलय् नं चोसिन कसुरेगिया हे विषयय् बिचाः न्हाकाच्चन ।

छम्ह चोसिन कसुरेगिया इहिपाः जुइगु खँ सिल ।

इहिपाः लिक्कसं च्वंगु गांया छम्ह नांजाःम्ह माहुलिसे उवीगु । कसुरेगिया भाःत उवीम्ह साहुलिसे थ त लना स्वयाःलि निराश जुयाः चोसिनया नुगः खल । वया थःहे कसुरेगिलिसे इहि याय्खंसा गुलिज्यू धंगु बिचाः । तर वके इहि याय्त थःत माक्को धेवा हे दु न तिसा । इहिपाः उवीखुम्ह चान्हय् चोसिन बुद्धया पाली छंघः दिकाः प्रार्थनाय् दुजिनाच्चन । वया न्हाच्वी मय्जु कसुरेगिया इहिपाःया किपाः न्हानाच्चन । वया मति मति धाल, चोसिन ! किमया छेँ व्छय्काः नो यानाव्यु अलेतिनि छ थ्व कटं मुक्त उवीफे ।”

बिहारया लुबा आकाकां थःथमंतु चाल । लुबाय् मन्हुचक फय् दुहाँवयाः बुद्ध प्रतिमाया न्हःयने च्यानाच्चंगु देवा स्याना थकल । बिहार उगुलि ख्यूसेच्चन । अजूचाःगु मिखां कसुरेगियात तिमिलाया जलय् थःपाखे वयाच्चंगु खन । भमचाया वसतं छाय्पिया वःम्ह कसुरेगि परि थें बांलानाच्चन । सय्ताः भयव्यूम्ह चोसिनं कसुरेगियात स्वयाः धाल, छ थन गय्जुयाः थ्यन ? थौंला छंगु इहि उवीगु दि ।”

कसुरेगि वया पाली भवसुयाः विलाप या यां धाल, “मां बो नं जितः मयोः मयोः बिया छोइन । जिंलां पुखुम्ह छंत खना वखुम्हनिसें हे थः भाःत भाःपी घुन । छंत त्वःताः आः जि थनं लिहां बने मखुत ।”

कसुरेगि थम्हं प्वःचिना ह गु तिसा वयनाः धाल,
भाः की थनं तापाक्क बिसु वनेगु ।'

भि मभिपया च्यूताः मक से चोसिन कसुरेगि नापं
बिहारं बिसु वन । पिने तिमिला जहां थिनाचवन । तिम्हं
चां चां बिसि वं वं अनं तापाक्क थयन । कन्हेखुन्हु तः गु
गुं हाचांगाःयाः छगु गामय थयंकःवन । गामय छुं भचा
तिसा मियाः नयगु सामान न्यानाहल । गां लिक्ककं
खवातुगु गुं दुगु जुयाचवन । वहे गिं सिमात यक्को दुथाय
छखा भिखाचा छे दनाः निम्हतिपुलि अन हे वनेगु
थात ।

चोसिनया छुं नं ज्याय र्हाः तिमप्यं । वं निहथं
गिं सि मुनाः गामय मीगु व गळें गवळें जनावर-
तयगु शिकार याइगु । थुकथं तः दें वित्त । चोसिनया नं
प्यम्ह मस्त दत । सि जक मियाः सकल परिवारया प्वाः
थने थाकुमावल । ऐशवयें दुनाच्वम्ह कसुरेगि ई सिवय्
न्हथः हे बुरि खने दत । चोसिनया छयनं चिन्ताया
कारणं याकनं हे तुइसे वन । ध्वाथःगु वसतय् इमित
सुनानं म्हसिके फेधु अवस्था तकं मन्त ।

छम्ह चोसिन बजारय् सि मियाच्वंबलय् निम्ह म्ह-
मस्यूपि मनुतं थःथवय् खं र्हानाच्वंगु ताल । इपि मनुत
चोसिनयासिकं प्येपलाः न्यापलाःति जक पाः । इपि मध्ये
छम्हसें धाल, 'जिम्ह ज्वीम्ह कलाःयात विसिकेयम्ह व
भिक्षुयात मालाजुयागु तः दें हे दत । छकः माप जक
लाय्मा जि वयात वाकितय् मखु ।'

'छं ज्वीम्ह कलाःया नां छुले ?' पासागं न्यन ।

'कसुरेगि । स्वां थे बांलाः' न्हापाम्हसें लिसः बिल ।

इमिगु खं न्यनाः चोसिन लप्ते हः सथे खात ।
इमित छं च ल्हाना स्वयगु साहसतकं वके मन्त । इपि
निम्हं तापाक्क वनेवं खवाः सुचुकाः, तुति पयार पयार

खाकाः छेय् लिहाँवल । उखुन्हु चान्हय् वेत व्वरं
श्वपुल । तःन्हुतक व लासाय् च्वनेमाल । व्वर व्वलाय्
धुंकाः त वनं व ग्यानाः बजार्थ् स्तितक म्य वने मफुत ।
मस्तय् प्वाः सुहूगंकाः गामय् भिक्षा पवं ज्वीमाल ।

छन्हु चान्हय् तसकं च्वापु गात । चोसिन परिवार
भ्व थःगु लासाय् प्यपुनाः धुरुधुरु खानाचवन । बाचा
इलय् सुं छम्हसें पिने लुखा धाराधारा यात । चोसिन
काचक्क दत । लुखा चाय्कल । लुखा खरुइ थ हे
व्वःम्ह तर थः सिवय् गाकं ग्वारामाराचिम्ह बल्लाःम्ह
मनु दनाचवन । थरथर खा.गु सलं चोसिनं न्यन, 'छि सु ?
थजाःगु सव्वू चान्हय् छि छु कारणं काया ?'

'जि छम्ह लँ जुवाः खः । च्वापु गाःगुलि लँपु दन ।
बाय् माला जुयागु । छि च्छिया लागी बाय् विषा दीसा
तःधणु कृपा जुइ ।' व मनुखं लिसः बिल ।

चोसिन धाल, 'जि छम्ह चोमिम्ह मनु खः । जिगु
छे भिखाचा जक मखु फेहरं नं उलि हे । छितः नकेत
नं जिके छुं मडु । थनेत लासा तकं नं मडु । यदि छि
दनाः हे चा फपुकादीफःसा छितः लसकुस इ ।

सुभाय् दे छाछां व मनु छेय् दुहाँवल । बांलाक
चत्तमिकं वसः पुनातःम्ह व मनु छम्ह भद्र पुरुष थे च्वं ।
चोसिनं न्यन, 'छि थःजागु गुं इ छु कारणं काया दिया ?

'जि थः पुलांम्ह छम्ह शत्रुयात मालाजुयागु तः दें
हे दत । यक्को दत वं जिम्ह ज्वीम्ह कलाःयात व्वनाः
बिसिबंगु । छकः नाप जक लाय्मा व्वला मन्नासें व्वःते
मखु । व मनुखं आवेगय् वयाः वा कुरुरं न्हाल ।

कसुरेगि व चोसिनया व्वाःपाः थुलि पाय् धुं कल कि
व मनुख इमित म्हसीके तकं मफु । कसुरेगि व मनुया
खं न्यनाः थारा न्हल । थ्व हे मनुलिसे वया इहिपाः
ज्वीगु । कसुरेगिया म्हतुं अनायास ग्याःसः पिज्वल ।

ध्व खना: लँ बुवा: अजूचाया: कमुरेगियात मिखा फुति मयासे स्वयाचवन ।

“जि व हे भिक्षु छ: सुयात मालेत छि थो तले दुख: सिया दिल । जि ष:म्हं दंकागुली तसकं पशताय चाया । जिम्ह कला कमुरेगि व जित: ध्व अपराधया क्षमा याना दिसँ” चोसिनं ल्हा: ज्वववलयपा विन्तियात ।

धुलि न्वनेवं व मनू काचाक्क दना: मिहचां चुपि लिक्कया: चोसिनयात ह्यका:वन । चोसिन ग्वाना: विजुली-या पलाखं लुखा चायका: त्रिसिषन । मनूखं चुपि ववना ह्य ह्यु ब्वांवन । लँय गाना च्वंगु च्वापुतिं चं सिनया पला: पना चवन । अयनं व हयाय पथासं कंकिया हे च्युता: मतसे ब्वांवनाचवन । गुं छकुति “गवाहालि गवाहालि” या स: ध्वयाचवन । अजा:गु सुंसां देधाय बंत गवाहालि ध्युवैम हे सु ? सहसा व लँ जुबालँ वंत नाप लाका: वैगु ग:पतय क्वातुक ज्वन । निपा ल्हा:तं वया कक्की बलं तिल । चोसिन थ:के दुगु बल मुंका: चिल्लाय दन ।

काचाक्क बया मिखा चाल । वजा व हे बिहारय बुद्धया प्रतिमाया न्ह्य:ने छंय दिकाच्वंगु जुयाचवन । काचाकाचां थ:गु छय स्वत । सँ नं स्वीसे मच्चं । बया गुलि ग्वानापुक्क म्हंगु ।

अबलय हे बिहारया पुजारी वया: धाल, “छ आ: तक थन हे तिति ला ? जि कमुरेगिया छें लिहांवया: मालाच्वनागु भाबे जालला । किम सेठं गुलि त:जिक ध्वय न्याय्कूगु । थवेति जा कमुरेगिया दू नं बया भा:त पिशाय ध्यने धुंकल ज्वी । छु छ देना च्वनागुला ?

चोसिनं भगवान्यात धन्यवाद दे छाल । बंत ध्यना: भगवानं गपाय्दंगु पाप कमं याय्पाखे वंत मुक्त यात । भावेलि थजा:गु बिचा: तक तं मवय्मा । मूर्तिया न्ह्य:ने छंय क्वछुना: बं तत:सलं प्रार्थना याय्गु यात । धन्य छ: महात्मा बुद्ध ।

भारतय दकसिबय अपो चूयु

बाइस्कलया ता:

LINK
लिन्क



s fax
साफेवत

दयकीह :

CYCLO INDIA

B-5, INDUSTRIAL ESTATE

ALIGARH- 202001

(INDIA)

मोहनिया शक्तियात पुज्यानाच्वंपि नेपा.मि-यात भगवान् बुद्धया शान्तिनीतिया शक्ति सक-सितं त्रिशरण गमनय् छ्कय्मा धैगु मोहनिया भितुना ।

- आनन्दभूमि परिवार

ह्या सुगु ची वर

- श्रामणेरे आनन्द

वजिरजाण धर्मयितन

मातर, श्री लंका ।

बुद्धया एव सः ह्यगू अभिन्न अंग,
शान्ति व करुणा अले मैत्रीया पुंज
न्ह्याबलें दु वहे शुभाशिष्याया गुंज,
आहा ! गुलि याउँसे च्वं शीतल कुंज ॥१॥

शान्तिया प्रतीक एव ह्यासुगु चीवर,
लोकपूजित अति पवित्र दु वर ।
विया थकुगु बुद्धं एव अहिंसा धर्म,
दुलंभ एव लोकय् यजाःगु कर्म ॥२॥

दु लोकय् थो थो ह्यासुगु बस्त्र,
सीमित जुया च्वन केवल व्यवहारय् मात्र ।
छाय् मजुल ह्पि सत्यपुरुषया पात्र
एव सः विश्वया मूलगु मन्त्र ॥३॥

मनुष्य लोकय् जक पूजित मजुसे
जुया च्वन त्रिलोकय् भर्युत्तम जुसे ।
कोमल बस्त्र एव जिनया शरीरय्
खनेवं हे वैगु परमानन्द लुमंसे ॥४॥

त हाकःगु लेंयात चीहाकः याय्त,
विश्वया बिधान ह्यसीका चीत ।
पुनाबिज्यात वस्पोलं आदर्शं केवेल
भताभंगगु समाजया ह्यूपाः ह्युत् ॥५॥

अयनं सुधांमलाः एव लयालंग समाज,
लंपख्याःत व पंगलं जक पूर्णं जूगु समाज ।
कुतुं वनी ह्तां मन गाःदु धाधां,
थःहे गालय् बवन्वाःगु, मचाःगु समाज ॥६॥

पवित्र काषाय बस्त्र अति बन्दनीय,
शान्तिया जः मुनिया अति पूजनीय ।
सर्वोत्तम एव लोकय् अति मननीय,
देमखु न्ह्याबलें एव अति शोचनीय ॥७॥



छम्हसिया लागी सकलें
व सकसियां लागी छम्ह ।

-इयूमस

सम्यक् दृष्टि

ध्व संसारय् वस्तु मध्ये तस्सकं ज्याय् खिले दुग् व
मूवंगु वस्तु मिखा निगः खः । संसारय् निभाःजः व बां
बां लाःगु न्ह्याक्को वस्तु दुसा मिखा मस्त धाःसा छुं नं
खके फेमखु । मिखा महुम्हसित न्हि नं चा नं छगु थें उवी
वैत तुयूषाय् व ह्युषाय् उथें खः । मिखा मदबलय् थःत
माःगु वस्तुत नं खके फेगु खँ हे मदु । आपत विपतंनं ब्रचय्
उवी फेमखु । आखः बद्नेनं फेमखु । उकि जीवनया न्हि न्हि
सिया ज्याय् मिखां यक्व गुहालि बिया च्वंगु ज्या निति हे
मिखा धकाः नां जुया च्वंगु खः ।

संसार गज्याःगु धेगु सीकेत मदय्क मगाःपु मिखा
छगः दु, व गज्याःगु मिखा धाःसा प्रज्ञा वा बुद्धि रूपी
मिखा खः । फीके दुगु लाया मिखासित यक्व हे मू वंगु
प्रज्ञाचक्षु जुयाचवन । उकियात नुगलय् दुने च्वंगु मिखा
धाःसां मपाः । उकिया नां बुद्धि मिखा धाइ । ज्य मज्य्,

श्रामणेर विनीत, विद्योदय पिरिवेण, श्रीलंका

भि-मभि सीका काय्या लागी उपकार उवीगु बुद्धि मिखा
जुया चवन । उलि जक मखु न्ह्यापन न्यनेगु शब्द, न्हासं
नतुनागु गन्ध, म्ये सबाःकाःगु रस, शरीरं थियाः नाइसे
च्वं व क्वाचुसे च्वं धकाः श्वीका काय्यु बारय् निगंय
याय्त प्रज्ञा व विवेक बुद्धि मदय्क मगाः । प्रज्ञाचक्षुया
उपकार मदय्क मगाः ।

समानय् स्वानाच्वपिन्त नाना प्रकारया मनुत नाप

लाय् फु । इपि मनुतमध्ये गुलि कल्याण मिर्ता उवीफु,
गुलि भिपि थें खँ ल्हानाः ल्यने चूपि र्वीपि नं उवीफु ।
मेखतं धाय् माल धाःसा महुतु पिचु नुगः वचु पि उवीफु ।
अज्याःपि मनुत म्हेसीके अःपु मजू । भापालं मनुत भिपि
संगत मदयाः सःस्पुविनिगु खँ मन्थेसे चरित्र म्भष्टगु
ज्या यानाः दुःख सिया च्वंगु खः । सम्यक् दृष्टि महुगुलि
खः । सम्यक् दृष्टि दय्केत निगु गुण मदय्क मगाः । व
निगु गुण छु छु धाःसां (१) छु घटना जूसा छु कारणं
जगु धेगु न्यनाः श्वीका काय्यु । (२) स्वविवेक बुद्धि
बांलाक विचाः यानाः मनय् तंतय्यु । यपि नित्त खँ

सम्यक् दृष्टि दय्केगु मू खँ वा मूलेंपु खः ।

बुद्ध-धर्मय् बुद्धि दय्केत नं मदय्क मगाःगु प्यहा

खँ चू लाय्माः (१) कारण श्वीकेगु मन दय्माः (२)
कारण श्वीका काय्माः (३) बारगयात खः मखु बांलाक
विचाः याय्माः (४) कारणया बारय् बांलाक बोध दुम्ह
उवीमाः । थुपि प्यता खँ पूर्ण उवीमाः । अलेतिनि सम्यक्
दृष्टि देवै । ज्य, मज्य् धेगु खँ सम्यक् दृष्टिया प्रज्ञा
बलं श्वीका काल धाःसा मनु धार्थेया मनु उवी, वया चरित्र
बांलाइ । सम्यक् दृष्टि मनुत कि शान्ति वेमखु, कचव
जक दै चवनी । मखुगु विचाः तीतः खः थें श्वीका काय्यु
हे सम्यक् दृष्टि खः । थुगु लेंपु वन कि जीवन ककः
धाइ ।

सम्यक् दृष्टि धेगु संस्कृत शब्द खः । थुकीयात
पालि त्रिपिटके सम्मादिट्ठि धाइ । बुद्धधर्मया मुख्य खँलं

(ल्यंगु २० पेज्यु)

भानन्दभूमि

चाल्नि बुद्धि मजिल हासा बुद्धि माल

कीम जीवनय् मदय्क मगाःगु चाल्नि व हासा खः । चाल्निया ज्या बांलागु जक बांछीयाः कःजक ल्यंका काय्गु । कीत ला हासा हे अपो 'ज्याय् खेले दु उकि हासा बुद्धि माला च्वंगु दु ।

न्हापा निसें मनूतसे सुनां नं रयने म्वाःक सय्का च्वंगु बानि खः कपिनि दोष जक मालेगु व कपिनि ज्याय् कुंख्यनेगु । दोष दुपिनि खं ल्हायगु छ्खेंति दोष मदु पिनिगु नाप दोष मालेगु बानि दकसिवय् मज्यू । थजोगु बानि यानाः मनूतय् मनय् शान्ति मदु । थोया जमानाय् दोष मदुपि माले थाक्वी थें चो । अले छु ले छु छ्गु दोष दय्वं हे व मनू ज्याय् खेले मदु धाय्मं पाय्छि जूला ? अबश्य नं पाय्छि मजू । जीगु छपा ल्हाःती न्यापति दु । खापां कानाः वा गनं बेहे शय् लानाः पति छपति तोधुल धाय्नु । छुले पति छपति मदु धकाः ल्हाः छपां धयना छोय्गु ला ? थोक्न्हय् दकसिवय् ग्याना-पुसे च्वंगु रोगला कपिनिगु दोष जक खना च्वनीगु थःगु दोष मखनीगु खः । छु ले जीवनया उद्देश्य कपिनिगु दोष जक मालाः अशान्तिमय जीवन हना च्वनेगु ला ? थये अबश्य मखु थें च्वं ।

भिक्षु अभ्रघोष

भगवान् बुद्धया पालनिसेया भिक्षुपिनि पुचलय् नं थवं-थुवे दोषारापण, दोष मालाः खँल्हाना ज्वीगु बानि आःत्तक दनि । उकि हे खँ सारिपुत्र महास्थविर

भिक्षुपि मुंकाः क्वय् न्ह्यथनां कथंगु खँ धयाः न्वाना विज्याःगु ।

वसपोलं धैविज्यात- हे भिक्षुपि, छिमि याउँक जीवन हना च्वने यःसा छिमित शान्तिया लेंगु कयना दो, बांलाक ध्यान बियाः न्यँ । संसारय् न्याता प्रकारया स्वभावपि मनूत दुः- १) शरीरं याइगु ज्या बांयलाः म्हुतु खँल्हाइगु बांलाः अर्थात्, मखूगु खँ मल्हाः चुक्लि खँ मल्हाः, गफी मजू कडा शब्द खँ मल्हाः । उकि बया ज्या बांमलाःगु चाखे ध्यान मतसे म्हुतु बांलाःगु जक ल्यया मेगु लोमंका छो । ज्या बांमलाःगु जक लुमंका च्वनकि मनय् शान्ति दैमखु । बयात समक्य् यानां सम्हालय् जूसा ज्यू, खँ न्यनी मखुथें च्वंसा बया म्हुतु बांलाःगु जक लुमंकाः बया प्रति मैत्रीभाव तय् सय्कि । तं पिकाय् मते । धृणा याय् मते, । ल्बाना च्वनेमते ।

(२) मेम्ह खः ज्या बांलाः म्हुतु वा मघाःम्ह । कपिन्त हिंसा नं मयाः । खुया नं मकाः । बलात्कार नं मयाः । तर म्हुतु बांमला, मखूगु खँ ल्हाः । अजोम्ह मनूया प्रति तं ज्या बांलाःगु जक लुमंकाः म्हुतु बांमलाःगु लोमंका छो । वंगु गुण दुगु जक लुमंकाः मैत्रीधाम् सय्कि । तंचाय् मते । बोबियाः दोष बी मते । दोष खना च्वंतलेयात मनय् शान्ति दै मखु । तं जक पिहां वै च्वनी । अले अशान्ति हे जक वै उकि हासा बुद्धि जु, अले शान्ति दै ।

३) ज्यानं बांमलाम्ह म्हुतुनं बांमलाःम्ह तर गुबले गुबले ध्यान भावनाय् लगय् जूम्ह, धर्मं कर्मं न

याःम्ह । अज्योःम्ह मनु खनी बलय् व मनु धर्मोला
लगेय् जू खनी, भावना नं याः खनी धकाः बांलाःगु
बानि जक लुमंकाः बांलाःगु तोता छो । तं पिमकासै
मैत्री याय् सय्कि, दोष जक मालेगु बानि याय्मते
अले शान्ति दै ।

४) ज्या नं बांमलाः खे नं बांमलाः, धर्मय् नं
लगय् मजूमह मनु खनी बलय् व छम्ह भिजूसी गुलि
ज्यु धकाः मैत्री तयाः द्वेषभाव व तं पिमकासे मैत्री
याय् फुसा भशान्ति ज्वी मखु । याउंके न्ह्यः दय्का
चबने दै ।

५) खानं बांलाः खे नं बांलाः । धर्मय् नं लगय्
जू । भावनानं याः । चाला नं बांलाः । वयाप्रति नं
मैत्री याय् सय्कि । ईर्ष्या याय् मते ।

बुद्धया पालय् सारिपुत्रयात बुद्धं अप्रश्रावक पदवी
बिल धकाः भिक्षुपिनि नुगः क्वाता क्वाता मू । सारि-
पुत्रया बदनाम याय् धकाः भिक्षुपि ल्यू ल्यू जुयाः
दोष माला जूपि दु ।

(१८ पेजया ल्यं)

चतुरवार्यं सत्यया जान दय्केगु खः । प्यंगु आर्यं सत्यः
(१) दुःख सत्य, (२) दुःखया कारण दु, (३) दुःख
मदय्केगु, (४) दुःख मदैगु उपाय लेंपु दु । सम्यक्
दृष्टिया ज्या हे चतुर आर्यं सत्ययात श्वीका काय्गु खः ।
सम्यक् दृष्टि मन्त बाःसा प्यंगु सत्यगु खे म्हसीके
फेमखु ।

सम्मादिट्ठि निगू प्रकारया दु । लोकोत्तर व लौकिक
श्रोतापत्ति, सकुदागामी, अनागामी व अरहत् श्व प्यंगु
मागं फल प्राप्त जूपिन्त जक लोकोत्तर सम्मादिट्ठि प्राप्त

३

यशोधरा देवीया बरोबर प्वाःस्याइगु ल्वे दु ।
सारिपुत्र महास्थविरं बरोबर बिचाः याः विज्याइगु ।
यशोधरा देवीया प्वाः स्याइबलय् अंया सर्वत एवनेव प्वाः
स्याःगु णाउसे च्व धाइ । उकिं सारिपुत्र महास्थविरं अंया
सर्वत वी यकिगु । अले छु? दोष माला जूपिं भिक्षुपिसं
धाय्त् लिफःस्वइला ? घ.हे धाल, सारिपुत्र महास्थाबर
नं यशोधरादेवी भिक्षुनीयाथाय् वनेगु पल्कय् थुल ।
दोष मदुपिन्त हे ला भगवान् बुद्ध दुबलय् दोषवीगु बानि
भिक्षुपिनि दु धाःसा आः जक गथे मदै ! तर सारिपुत्र
महास्थविरं भिक्षुपिन्त न्वाना विज्याःगु शान्तिया लेंप
साप हे ज्याय् खेले दु थें च्वं । थौं सारा देश विदेशय् नं
परस्पर दोष जक हे बीगु बानि जुया वल । थःगु दोष
खकेगु बानि मजुल । अशाश्रितया सः जक न्यने दत ।
धात्ये शान्ति याय् धंगु खःसा सारिपुत्र महास्थविरया उप-
देश लुमंकाः गुण जक ल्यया काय् माल । उकिं हासा
बुद्धि माला च्वगु दु । चालनि बुद्धि मजिल । बांलाःगु
बांछीयाः कः जकः ल्यया काय् मजिल ।

ज्वी । मागंफल मलाःपि पृथक्जनतय्त् लौकिक सम्यक्
दृष्टि जक लाभ ज्वी गथे बाःसा बाखं न्यताः धर्मया
सफू व्वनाः चतुर आर्यं सत्यया बारय् श्वीके फं । व नं
छगू सम्यक् दृष्टि खः ।

अथे हे लोभ, द्वेष, मोह धंगु मणिगु खः । अलोभ,
अद्वेष अमोह कुशल चेतना खः धका बांलाक छुतय् याय्
फेगु न सम्यक् दृष्टि खः । बुद्धया पालय् मणिगु ज्या
याइम्हसित मिथ्या दृष्टि धाइ । बाँ कन्हे बौद्ध समाजय्
थये धाइगु चजन दनि । मन चक्काः खःथे श्वीकार्थिगु
ज्या याइम्हसित नं सम्यक् दृष्टि दुम्ह धाइ ।

आनन्दभूषि

विजया दशमीको हार्दिक शुभ-कामना

धर्म-विजयी प्रियदर्शी सम्राट् अशोक धर्मको मर्म बुझिसम्म आफ्नो महत्वाकांक्षालाई पूरा गर्न आफ्नै बाबुका ९९ जना दाजु-भाइहरूलाई बध गरी सर्वप्रथम राजसिंहासनका अधिकारी बने । केपन अरु राज्यहरूको साथै कलिंग बिजयी पनि उनी बने, हजारौं हजार नर संहार पछि तै पनि उनको महत्वाकांक्षा र मृगतृष्णा शायन हुन सकेन । अनामा भगवान् गौतम बुद्धका अनुयायी श्रामणेर "निग्रोध" को मर्मस्पर्शी धर्म सनेर र वहाँको अवर्णनीय श्रीशोभायुक्त इन्द्रिय संयममा आकर्षित भएर आफ्नो मनलाई बसमा राखी रक्ताम्य हात धोई बोध हुनुभयो । हिंसात्मक कर्म छोडी अहिंसात्मक धर्मको बिजयी हुनु भयो । अनि सर्वत्र मानवकल्याणको यही सन्देश उनले फिँजायो । खुशीको लहर फैलियो । वास्तवमा यही नै सर्वभन्दा ठूलो विजय हो । यो दिन अर्को दिन थिएन "बिजया दशमी" को यही दिन नै थियो

आणविक हात हतियारको होडबाजी चलिरहेको यस भयावह सन्तप्त वास्त्राग्नि प्रज्वलित विश्वमा, हामी कान्तिप्रेमी नेपाली विश्वबन्धुत्वको मानवीय भावना बढाई स्वान्त सुखाय जीवन देख्न चाहन्छौं । तसर्थ बिजया-दशमीको यस सुखद उपलक्ष्यमा समस्त प्राणीले शांतिमय जीवन बिताउन सकुन् यहीनै हाम्रो शुभ-कामना छ ।

सबै प्राणीहरू शुखी होउन् ।

शुभ-चिन्तक
बोधिरत्न शाक्य
नु. जि. त्रिशूली बजार

नेपाली गौरव

नेपालको भूमिमा कुनै पनि विशेष काम भएमा त्यो नेपाली मात्रको गौरवको कुरा हुन आउँछ । अन्न, वस्त्र, फल होस् वा जाति, भाषा र संस्कृति होस् वा प्राकृतिक सम्पदा होस् वा शिक्षा दीक्षाको कुरा होस् विशेष रूपमा प्राप्त भएको र भइरहेका कुराले नेपाललाई गौरवमय अग्रस्थान प्राप्त गराउँछ ।

भगवान् बुद्धको जन्मले शान्तिको रूपमा हिमालय जतिकै सर्वोच्च स्थान विश्व सामू नेपाललाई अगाडि राखिदिएको छ । ज्ञान जतिकै व्यवहार पनि साथै रहेमा नै त्यो विज्ञान कहिन्छ । त्यसैले भगवान् बुद्धको व्यावहारिक ज्ञान एक विज्ञान हो । त्यसैले नै बुद्धको धर्म वैज्ञानिक कहिन्छ । यस धर्मलाई प्रचार प्रसार गरी संयमित र समुलित जीवन यापन गर्ने भिक्षुहरूले बुद्धलाई सधैं स्मरण गराइराख्दछ । अरू देशको तुलनामा नेपालमा भिक्षुहरूको विशेष स्थान रहनु पर्ने कुरा नेपाली मात्रले सम्झने र बुझ्ने कुरा हो ।

हाल १४ औं विश्व बौद्ध सम्मेलनमा भाग लिन जानुभएका नेपाली भिक्षु डा. आचार्य अमृतानन्द महास्थ-बिरलाई श्रीलंकामा त्यहाँका सम्पूर्ण बौद्धजगत्लाई समेटी

प्रतिनिधित्व गर्ने तीनवटा संस्थागत निकायहरूले संयुक्त ठोस निर्णय गरी नेपालमा पनि बौद्धधर्मका लागि असीम देन दिने व्यक्ति रहेछ भन्ने ठहर्‍याई ठूलो कदर गरी "नेपालको महानायक" र "त्रिपिटक विशारद शासन उद्योतक" विभूषणले विभूषित गरे । यो विभूषण श्रीलंकामै पनि प्रथम पटक प्रदान गरिएको हो । ती नै निकाय एकै पटक एकै साथ लागेर ऐतिहासिक समारोहद्वारा सम्मानित गरिएको यो बौद्ध इतिहासमा नै सुनीला अक्षरले लेखिने कुरा भएको छ । अब बौद्धजगत्मा अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्ति नेपालमा पनि भयो भन्ने कुराले नेपाली मात्र गौरवान्वित भएको छ । यो नेपाली गौरवको कुरा हो ।

कुनै कुरा आफूले चाहेर हुँदैन, कर्तव्यनिष्ठ भई ठोस कार्यमा डटेमा अनायास नै राम्रा पशुहरू आफूसँगै आउने कुराको प्रत्यक्ष भिक्षु अमृतानन्दको कुर्वानीले देखाएको छ । बौद्ध मात्र होइन, सम्पूर्ण हामी नेपालीको गौरवलाई बढाइदिने महानायक भिक्षु अमृतानन्द महास्थविरप्रति आनन्दभूमि परिवार सहस्रं ~~द्वारा~~ ^{द्वारा} ज्ञापन गर्दछ ।



वीर्य चक्र

(नेपाली भाषा)

हर्षप्रकट

श्रीलंकाका त्रैतिकायिक महासंघका महानायक महास्थविरहरूले नेपालका आनन्दकुटी विहारवासी आचार्य अमृतानन्द महास्थविरलाई सर्वश्रेष्ठ "नेपालको महानायक" पद प्रदान गरेकोमा श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव हृषित भई मौमूफ सरकार-वाट वहाँलाई बधाई वक्सेको खबर राजदरबार प्राप्त भएको छ ।

महानायकको भव्य स्वागत

काठमाडौं, भाद्र २३ गते ।

श्रीलंकाका प्रमुख तीन संप्रदायका भिक्षु महासंघबाट भिक्षु अमृतानन्द महास्थविरलाई महानायक पदले विभूषित गरेको उपलक्ष्यमा धर्मोदय सभा तथा नेपाल महिला बौद्ध संघको संयुक्त आयोजनामा राजसभा स्थायी समितिका सभापति भूपालमान सिंह कार्कीको सभापतित्वमा सम्पन्न भयो । ॐ नमो बुद्धायको उच्चारणबाट शुरु गर्दै श्री कार्कीले नेपालमा हिन्दू र बौद्ध धर्महरूले राष्ट्रियता आस्था राखी आ-आफना धर्मको आधारमा जीवन यापन गर्ने अवसर सबैलाई छ भन्नुभयो ।

भिक्षु सुमङ्गलबाट पञ्चशील र भक्तिदास श्रेष्ठको स्वागत भाषणबाट शुरु भएको उक्त समारोहमा धर्मोदय

सभाका उपाध्यक्ष गुरु छेचुकुस्यो लामाले अभिनन्दन पत्र तथा बुद्धमूर्ति र खादा अर्पण गर्नुभयो । यस्तै नेपाल महिला बौद्ध संघका अध्यक्ष श्रीमती विमला बज्राचार्य, उपाध्यक्ष नानोमैया मानन्धर र धर्मोदय सभाका कोषाध्यक्ष प्रेमकृष्ण श्रेष्ठले क्रमशः स्वयम्भूचैत्र्य अंकित फोटो, पुस्तकहरू र चौबर प्रदान गर्नुभयो । माननीय प्रेमबहादुर शाक्य, भिक्षु सुवर्षान, प्रा. आशाराम शाक्य, लुम्बिनी विकास समितिका अध्यक्ष लोकदशन बज्राचार्यले बौद्ध जागरणमा एकता हुनेपर्ने कुराहरू सहित भिक्षु अमृतानन्दको देनबारे प्रकाश पार्नुभयो ।

प्रत्युत्तर भाषणमा भिक्षु अमृतानन्दले श्रद्धाको अभिव्यक्तिप्रति आभार व्यक्त गर्नुहुँदै भिक्षुहरूको इतिहास बारे गहकिलो मन्तव्य पोख्नुभयो ।

साप्ताहिक प्रवचन कार्यक्रम

ललितपुर, भाद्र १ गते-

ल. पु. अनगरिका संघको आयोजनामा गुंजा महीनाभर प्रत्येक शुक्रवार भएको साप्ताहिक कार्यक्रममा भिक्षु बुद्धघोषले समाधिद्वारा शरीर विषयक अणुभ भावना बोध गर्ने सकिने कुरामा व्याख्या गर्नुभयो । पञ्चशील प्रदानबाट शुरु भएको उक्त कार्यक्रममा ल. पु. अगगरिका संघका अध्यक्ष अनगरिका सुशीला, धर्मोदय सभाका सचिव डा. वज्रराज शाक्य र अनगरिका ज्ञानशीलाले बुद्ध, धर्म र संघको विशेषता माथि प्रकाश पार्नुभयो ।

धर्मदेशना

तानसेन, भाद्र ११ गते-

स्थानीय आनन्द विहारमा शाक्यानन्द महा-
स्थविरबाट गुंला धर्मदेशनाका साथै प्रत्येक दिन धर्मपूजा
भएको थियो । अन्तिम दिनमा भव्य समारोहका बीच
चीवरदान सम्पन्न भयो । यसका आयोजक बौद्ध महिला
भोजन व्यवस्था समितिले आनन्द विहारमा वर्षाबास बस्नु
हुने अनगारिकाहरूलाई जलपान र भोजनको व्यवस्था
पनि गरेको थियो ।

अभिनन्दन समारोह

यँलाख्व त्रयोदशी, येँ-

नीछाँदें न्ह्यः बर्मा विद्याना व्हंहा अनगारिका मा
गुणवती बर्माय् लिहाँ विद्याइगु जुगुलि वस्पोलया सम्मानय्
धर्मकीर्ति अध्ययन गोष्ठीपाखें छगु समारोह यानाः
अभिनन्दन पत्र देछाल । उगु अवसरय् लसकुस न्वचुइ
अध्ययन गोष्ठीया अध्यक्ष अनगारिका धम्मवर्ति थः बर्मा
वंबलय् धर्मप्रचारया लागि वना हेइगु गुणवती सेवाभाबं
जाःम्ह जक मखु स्वभावय् सदांस्थिरम्ह, विनम्र व गुणं
जाःम्ह खः धका हाकनं नेपाः लिहाँ विद्याइ धंगु भाशा
प्वंका ब्रिय्याल ।

उगु इलाय् भिक्षु अश्वघोष, भिक्षु ज्ञानपूर्णिक,
लोकदर्शन बजाचार्य, अनगारिका अनुपमा, पूर्णकाजी
तुलाधर व सुमनकलमपिनि पाखें वस्पोल गुणवती नां थें
तुं धार्थें हे गुणावतीम्ह खः धकाः थीबी गुण न्ह्यथन ।

वरबेश मानधरपाखें अभिनन्दन पत्र वनाःलि
शुरु जुगु थुगु समारोहय् अनगारिकापि रतनमञ्जरी व
धम्मावती पिनिपाखें धर्मपूजा सम्पन्न जुल ।

बुद्धपूजा

यँयाःपुह्री, आनन्दकुटी-

आनन्दकुटी लयल्यपति जुया च्वंगु कार्य-

क्रमकथं यँयाःपुह्री खुहु भिक्षु अनिरुद्धपाखें पञ्चशील व
बुद्धपूजा जुयाः सुरु जुगु कार्यक्रमय् भिक्षु कुमार काश्यपं
आत्मार्यचर्या, परार्थचर्या व ज्ञार्यर्थचर्याया विषये चर्चा
याना बिज्यात । शान्तरत्न शाक्य व डबलक जी तुलाधरं
लंकायात्रा बारे मन्तव्य प्वंकादिल । उगु इलय् भिक्षु
अमृतानन्द, महास्थविरवात श्रीलंकाय् महानायक पदवी
व्युगु व वस्पोलं महासघदान याना बिज्याःगु भीडीओ प्रस्तुत
जुल ।

सेवक सभाया गठन

यंलागा परेवा, वुटवल-

बर्माया भिक्षु उ सुन्दरया देहान्त जुगुलि वस्पोल
या शिष्यपिसं वस्पोलया स्मरणय् पूजाभाव याम्त भिक्षु
चुम्ह महास्थविरया अध्यक्षताय् जुगु सेवक सभा गठन
याःगु दु । उगु सभा बुद्धपूजा यानाः दिवगत वस्पोलयात
सुख शान्ति व निर्वाण प्राप्त ज्वीमा धकाः प्रायंता यात ।

नौ न्यातका हापं

यंलागा, द्वितीया, येँ-

थःगु स्वीदें बुदिया लसताय् तेजभारायण मान-
धरं आनन्दभूमि बौद्ध लय्पोयात २५।- तका दां हापं
लःल्हाना दिल ।

विदाइ समारोह

शाक्यसिंह विहार, यँलाख्व, अष्टमी-

बर्मा वयाः नेपालय् बुद्धधर्म प्रचारया ज्यम्ह
नीछाँदें हने धुं कूम्ह मा गुणावती बर्माय् लिहाँ विद्याइगु
उपलक्ष्यय् विदाइ समारोहया आयोजना जुल ।
भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविरपाखें शील प्रदान जुयाः सुरु
जुगु उगु समारोहय् भिक्षु बुद्धघोष, श्रामणेर तिन्धिन्द्रिय
अनगारिकापि धम्मवती व ज्ञानशालापिनिपाखें मा

गुणवतीया सचचरित्र व बुद्ध शासनया लागीया देन प्वंका विज्यात । मा गुणवर्ति हाकनं नेपाः तु वय द्यमा धकाः आशा एवं इच्छा प्वंका विज्यात । अन्तय् शाक्यसिंह विहार पाखे बस्पोलयात १२ इश्वया बुद्धमूर्ति व उपासकवर्ग पाखे स्वम्ह बुद्धया मूर्ति लःल्हात ।

तोखाय बुद्धपूजा

यैलाश्व, षष्ठी, तोखा-

बलम्बु प्रणिधिपूर्ण विहारया आयोजनाय वर्षावासा जोछि शनिवार पतिकं थाय् थासय् वनाः बुद्धपूजा याय्गु क्रमय् तोखाय् भिक्षु मैत्री बुद्धपूजा याकाःलि धर्मदेशना यानाः गांगामब् धर्मप्रचार याय्गु ज्वाय् न्हाम्बाङ्गु दकलय् न्हापां बुद्ध हेखः धकाः बुद्धधर्मया बारे विशेष व्याख्या याना विज्यात । उगु इलय् बलम्बुया उपासिकापि कमलदेवी व गणेशमायापिसं बुद्धपूजाया महेश्ववारे चर्चा याना दिल । तोखा गापंया प्रधानपञ्च गजराज जोशी

पाखे धर्मबाद जापन जुल ।

सांगेपूजा

यैलाश्व द्वादशी, तानसेन-

थनया ज्ञानमाला संघया स्वीन्ह्युदँ वयंगु छम् वार्षिक जयन्तीया उपलक्षय्य गुंला भजनया सांगेपूजा सम्पन्न जुल । उगु इलय् रूपाि कार्यकारिणी सदस्यपिनं ल्यल । ज्यान्जय देवेन्द्रमान शाक्यं वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत यानाः १०६७६।- या आय-व्यय विवरण प्रस्तुत यानाः आनन्द विहारया न्हाःने च्वंगु पुलांगु बुद्ध चैत्य ७२००।- या लागतं सुरक्षा व संरक्षण याय्गु खँ प्रस्तुत याना विज्यात । उगु इलय् मूपाहाँ भिक्षु शाक्यानन्द महास्थविरं ज्ञानमाला संघं यानावःगु देनया वार्य् चर्चा याना विज्यात । सभापतिया आसनं नगेन्द्रशेखरं थजःगु धर्मया व्याय् सकसिगु स्वाहालिया नितान्त आवश्यकु खँ न्हाथना दिल ।

५

(दोस्रो कभर पेजको बाँको)

विश्व बौद्ध ध्रातृत्व मंत्रको संस्थापनकालदेखि अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलनहरूमा सक्रियताका साथ भाग लिई कयौं पटक सो संस्थाको उपाध्यक्ष पदमा चुनिनु भई सो संघको प्रतिष्ठा बढ्ने कार्यमा श्रद्धेय भन्तेबाट अमूल्य सहयोग प्रदान भएको छ, त्यसबाट पनि नेपालको प्रतिष्ठा अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध जगत्मा बढ्न गएको छ ।

विभिन्न उच्च शैक्षिक र धार्मिक संस्थाहरूबाट गरिएका आचार्य र विद्यावारिधि आदि विशिष्ट मानार्थ उपाधिबाट विभूषित हुनुभएका श्रद्धेय भन्तेलाई धर्म, भाषा र साहित्यको सेवाको कदर गरी यसपालि परमधर्म चेतिय परिवेण रत्नलान श्रीलंकामा स्यामनिकाय, अमरपुर निकाय र रामान्य निकाय सहित श्रीलंकाका समस्त भिक्षु महासंघबाट सर्वश्रेष्ठ महानायक पदद्वारा कदर गरिनु नेपाल र श्रीलंका बीच विद्यमान मैत्री सम्बन्धको एक ठूलो उद हरण हो । त्यस्तै श्रीलंकाको क्याण्डी नगरको ऐतिहासिक बुद्धको दन्तघातु मन्दिर त्यस नगरका भिक्षु महासंघबाट "त्रिपिटक बिसारद सासन जोतन" भन्ने पदवो तथा कोनम्पो बजिर, राम-अमरपुर धर्मरक्षित महानिकायको तर्फबाट "श्रीधर्म रक्षित वशालंकार धर्मकीर्तिर्था" भन्ने गौरव नाम जुन

प्रदान गरियो त्यो अवश्य पनि श्रीलंकाका भिक्षुहरूको श्रद्धेय भन्तेप्रतिको महान् श्रद्धा र विश्वास हो । वहाँहरूले यसरी श्रद्धेय भन्तेप्रति देखाएको श्रद्धाभाव र सम्मानमा हामी हर्षित र गौरवान्वित भई आज यो समारोह मनाइरहेका छौं ।

हामीलाई पूर्ण विश्वास छ नेपालमा बुद्धमार्गीहरूका विभिन्न सम्प्रदायहरूका बीचमा अछ सदभावना, सहिष्णुता र समझदारी बढ्न गई बुद्धको धर्म प्रचार प्रसार र पालन गर्नमा बढी छल मिल्नेछ । यस्तै बुद्ध धर्मावलम्बीहरू र अन्य धर्मावलम्बीहरूसित पनि सहिष्णुता र समझदारीको आधारमा एकले अर्कामा सहयोग र सघाउ पुऱ्याउने धर्मको प्रभावद्वारा नेपालमा शान्ति कायम गर्न र चौतर्फी विकास गर्नमा पनि श्रद्धेय भन्तेबाट नैतिक बल एवं नेतृत्व सदा ऊँ हामीलाई प्राप्त भइरहने विश्वास गर्दछौं । अन्तमा त्रिरत्नको आशीर्वाद-बाट श्रद्धेय भन्तेलाई सुस्वास्थ्य र दीर्घायु प्राप्त भैरहुन् भन्ने कामना हामी गर्दछौं ।

बुद्धविहार, काठमाडौं

धर्मोदय सभा

२०४१।१।२३।७

५

OFFERING AN HONORARY TITLE

Presenting honorary titles to devout, compassionate and intellectual monks who endeavour to preserve the Buddhasasana has been a time honoured practice of the Maha Sangha since the establishment of Buddhasasana in Sri Lanka.

We, the Buddhist Sangha of Sri Lanka who are deeply conscious of his profound erudition in Tripitaka Buddha Dhamma, His outstanding knowledge of foreign languages; the invaluable services rendered by him to the cause of Buddhism by writing Buddhist books; establishing temple and schools to disseminate the Theravada Buddha Dhamma; have unanimously resolved to confer on the Venerable Amritananda Maha Thera of Anandkuti Vihar, Kathmandu, Nepal, in recognition of such merit.

Tripitaka Visarada Sasana Jotaka

on this occasion of his visit to Sri Lanka.

With the approval of both the Committees of Malwatta and Asgiriya Chapters (the two Karaka Sabha).

Venerable Sirimalwatte Pandit
Vimalakeerti Sri Sumana Ananda
Maha Nayaka Thera of Siyam
Maha Nikaya, Malwatta

Venerable Palipane Dharmakeerti
Sri Gunaratana
Chandananda Maha Nayaka Thera
of Siyam Maha Nikaya, Asgiriya.

2528
1984 August 8.